

כבוד השופטת הילה אוחיון גליקסמן

לפני

א.פ. \*\*\*

תובע

ע"י ב"כ עוה"ד מיה פילוסוף

נגד

ש.פ. \*\*\*

נתבעת

ע"י ב"כ עוה"ד שלומי אטיאס ועו"ד רונית גולדברגר

בעניין הקטין:

ע.כ.פ, ת"ז \*\*\* (יליד 2013.X.X)

באמצעות אפוטרופא לדין, עו"ד מאיה חונגר

## פסק דין

-

במרכזו של ההליך דנן עומד הילד ע', כבן 12 שנים ו-4 חודשים, ילד שנקלע - שלא ברצונו ושלא בטובתו - למערבולת קשה נוכח קונפליקט קודר וסוער ביותר בין הוריו, שלמרבה הצער, לא השכילו למצוא את הדרך לאפשר לקטין את חוף המבטחים, היציבות, והשקט להם הוא זקוק לשם התפתחותו התקינה, רווחתו ושלומו.

התובענה הוגשה לכתחילה כתביעה שהגיש האב לקביעת אחריות הורית וחלוקת זמני שהות שווה. ברם, כחודשיים לאחר הגשתה, החל הבן לגלות סרבנות קשר כלפי האם, שהלכה והסלימה עד כדי ניתוק קשר מוחלט, כשברקע סכסוך משפטי בעצימות גבוהה מאוד בין ההורים.

בגדרי פסק הדין, אדרש לסוגיית האחריות ההורית, זמני השהות בין ההורים לבין הקטין, ודרכי הטיפול - בנסיבות בהן הקטין דבק בסרבנות הקשר עם האם, ולא מקיים עמה כל קשר מזה תקופה ממושכת.

## העובדות הצריכות לעניין

1. התובע (להלן: "האב") והנתבעת (להלן: "האם") ניהלו זוגיות כידועים בציבור במשך כ-16 שנים. ממערכת יחסים זאת נולד הקטין, ע', כבן 12 שנים ו-4 חודשים (להלן: "הבן" או "הקטין").
2. הבן, תלמיד מצטיין בכיתה ז', עוסק בספורט \*\*\* באופן מקצועי.
3. האב עוסק בתחום תירות דייג ספורטיבי והאם מנהלת חשבונות. הצדדים התגוררו בישוב \*\*\* בבית הרשום על שם האם (להלן: "הבית").
4. למען שלמות התמונה יצוין, כי לכל אחד מההורים ילדים נוספים ממערכת יחסים קודמת: לאב שתי בנות (שתיהן בגירות), ולאם בת אחת (בגירה).
5. ביום 8.7.2024 עזבה האם עם הבן את הבית, ויצאה למקלט לנשים נפגעות אלימות. הסיבות לעזיבת האם את הבית שנויות במחלוקת בין הצדדים, כפי שיפורט להלן, אך מכל מקום, ממועד עזיבת האם למקלט - הצדדים נפרדו.
6. מאז ועד היום, מתנהל בין הצדדים סכסוך בעצימות גבוהה מאוד, שמתאפיין בניהול הליכים משפטיים שונים והיעדר כל תקשורת עניינית וממוקדת בצרכי הבן. למרבה הצער, הסכסוך בין הצדדים שבפני חורג מגבולות מחלוקת לגיטימית בין בני זוג שנפרדו, ומסית את מרכז הכובד מהצרכים של הבן אל המאבק בין הצדדים. על מנת להמחיש את עצימות הסכסוך, אביא להלן את עיקרי ההליכים המשפטיים שהתנהלו ומתנהלים בין הצדדים החל מחודש יולי 2024 ועד למועד כתיבת שורות אלה.

## ההליכים המשפטיים

7. יום לאחר העזיבה למקלט הגישה האם בקשה לצו הגנה נגד האב (ה"ט 22303-07-24; להלן: "צו ההגנה הראשון"). ביום 16.7.2024 ניתן צו הגנה בהסכמת הצדדים, ונקבעו זמני שהות זמניים ללא לינה של הבן עם האב, וזאת בשל היעדר מקום מגורים מסודר לאב בשעתו. יצוין, כי במסגרת הליך צו ההגנה הראשון הוגש תסקיר עו"ס לסדרי דין (להלן: "התסקיר הראשוני"), בגדרו תיארו שני ההורים מערכת יחסים מיטיבה של שניהם עם הבן.
8. בסמוך לאחר הליך צו ההגנה הראשון, הגיש האב בקשה לישוב סכסוך (י"ס 21915-07-24), בגדרו התבררה, בין היתר, בקשת האם למתן טיפול רגשי לקטין בחתימתה בלבד, חרף התנגדות האב. ביום 12.9.2024 הוריתי על שילוב הבן בטיפול רגשי ב"עמך".
9. ביום 1.9.2024 הגיש האב, בשם הבן, בקשה לצו הגנה נגד אחי האם (להלן: "הדוד"), כלפי הבן, בטענה כי כאשר הדוד שהה עם הבן ביחידות, הוא נגע באיבריו המוצנעים (ה"ט 1452-09-24; להלן: "צו ההגנה נגד הדוד"). בסופו של יום, הליך זה הסתיים בהסכמת האב והדוד. יצוין, כי במסגרת הליך צו ההגנה נגד הדוד הוגש דיווח עו"ס חוק הנוער (דיווח מיום 8.9.2024), בו נכתב כי לא נמצאה אינדיקציה לטענות האב לפגיעה מינית מצד הדוד כלפי הקטין, וכי עלה חשש שיש לחץ מצד האב כלפי הבן לא להקשיב לאם ולהתמרד כלפיה.
10. ביום 23.9.2024 הגיש האב, בשם הבן, בקשה לצו הגנה נגד האם כלפי הבן (ה"ט 58897-09-24; להלן: "צו ההגנה השני"), בטענה כי האם נהגה באלימות כלפי הבן. בהחלטה שהתקבלה במעמד צד אחד, הורחקה האם מהקטין עד לבירוך הבקשה במעמד הצדדים (החלטת כב' השופטת אורית סלהוב (חדד) מיום 23.9.2024). לאחר שהועברה לעיוני ההחלטה הנ"ל, הוריתי על הגשת דיווח עו"ס חוק הנוער ועל מינוי אפוסטרופוס לדין לבן מטעם הלשכה לסיוע משפטי. בהמשך לכך, התקבל דיווח נוסף של עו"ס חוק הנוער (דיווח מיום 26.9.2024), לפיו אין שינוי בהתנהגות הבן בבית

הספר, והוא החל לקבל טיפול רגשי בעמותת "עמך". העו"ס לא יכלה לבדוק לעומק את הטענות לאלימות מצד האם לגופן, בשל חקירה משטרתית שהתנהלה בשעתו.

11. ביום 26.9.2025 התקיים דיון במעמד הצדדים והאפוטרופוסית לדין, עו"ד מאיה חונגר, ובסופו חזר בו האב מהבקשה לצו הגנה. בדיון נקבעו זמני שהות בין ההורים לבין הבן הכוללים לינה בבתי שני ההורים, ונאסר על ההורים לערב את הבן בפרטי הקונפליקט ביניהם. יוער, כי בשלב זה של ההליך האב עבר להתגורר בבית אביו (הסב) ב\*\*\*, הסמוך לבית המגורים בו נותרה להתגורר האם. כך שלמעשה, ממועד זה ואילך, הצדדים מתגוררים בסמיכות זה לזו, מרחק של כ-200 מ' בין הבתים.

12. בסמוך לפני הגשת התובענה דן, הגיש האב תביעה רכושית נגד האם (תלה"מ 68079-09-24), אשר עודנה תלויה ועומדת.

13. ביום 29.9.2024 הגיש האב את התביעה שבכותרת, לקביעת אחריות הורית משותפת וחלוקת זמני שהות שווה בין ההורים, ולמתן סעדים שונים בעניין הקטין, לרבות חיוב האם לאפשר לבן להמשיך להשתתף באימוני הספורט המקצועי בו הוא עוסק. האם הגישה כתב הגנה ביום 6.11.2024, בגדרו היא טענה כי יש לדחות את התביעה על הסף, ולהוציא את הקטין מחזקת האב, נוכח העובדה שהוא מנכר ומסית את הבן כנגדה.

14. ביום 08.10.2024 הגישה האם בקשה לצו למניעת הטרדה מאיימת נגד האב (ה"ט 14014-10-24; להלן: "**הבקשה למניעת הטרדה מאיימת**"), בטענה כי הוא עקב אחריה, תוך הפרת צו ההגנה הראשון. בדיון שהתקיים בבקשה זו ביום 13.10.2024, התברר כי במועדים הסמוכים להגשת התביעה שבכותרת, שלח האב לבן הודעות ווטסאפ, בהן הוא העביר לו מסרים שמערבים את הבן בקונפליקט בין ההורים (למשל: שאף אחד לא "קובע עליו", שעושים לאב משפט שלמה, שהאב מאחוריו תמיד, גם כשהוא לא רואה, שהקטין יודיע לאב לאן הוא הולך עם האם וישלח לו מיקום, ועוד), וכן שלח לו סרטונים מהסרט "אבא גנוב", וסרטונים של רבנים עם המסר "מי שמאמין לא מפחד" - כאשר חלק מהתכתובות נמחקו ממכשיר הנייד של האב, אך הוצגו ע"י האם, שצילמה צילומי מסך מהנייד של הקטין. ביום 1.11.2024 נעתרתי לבקשת האם למתן צו למניעת הטרדה מאיימת. במסגרת ההחלטה נקבע, כי האב נקט בהטרדה מאיימת נגד האם במהלך התקופה בה היה תלוי ועומד נגדו צו ההגנה הראשון. למען שלמות התמונה יצוין, כי ביום 30.3.2025 הגישה האם בקשה להאריך את תוקף הצו הנ"ל, ובהסכמת הצדדים, הפך הצו להדדי, והוארך למשך 12 חודשים נוספים (החלטה מיום 2.4.2025 בה"ט-14014-10-24).

15. ביני לביני, התגלעה מחלוקת בין ההורים בעניין העיסוק של הבן בספורט \*\*\*\* באופן מקצועי, כאשר מחלוקת זו הייתה לאחד ממוקדי הסכסוך בין ההורים, כפי שיובא בהרחבה להלן (ר' למשל: בקשות מס' 3, 4, 8). באופן כללי יאמר, כי האב עמד על המשך השתתפות הבן באימונים ובתחרויות כפי שהיה עובר לפרידת הצדדים, בעוד שלעמדת האם, שגרת האימונים והתחרויות האינטנסיבית אינה בטובתו של הבן, ויש לשנותה.

16. ביום 9.11.2024 נפל דבר - הבן הודיע לאם, בהודעת ווטסאפ, כי הוא לא מעוניין להמשיך לגור בביתה, והלך, ללא אישורה וללא הסכמתה, ללון בבית האב. ממועד זה, סירב הבן ללון אצל האם והקשר בין השניים הלך ופסק.

17. יום למחרת, הגישה האם בקשה לקיום דיון דחוף בהתאם להוראות נוהל מס' 20-2 של נשיאת בית המשפט העליון "טיפול בתי המשפט לענייני משפחה בהליכים דחופים שעניינם חשש לפגיעה במגונותם של ילדים והבטחת הקשר בין הורים לילדיהם" (להלן: "**הבקשה להבטחת קשר**"), במסגרתה טענה כי היא סובלת מניכור הורי מתמשך של האב את הבן נגדה.

18. ביום 17.11.2024 הגישה עו"ס לסדרי דין דיווח, במסגרתו תיארה תהליך של ביסוס סרבנות הקשר בין הבן לבין האם. נכתב, כי הבן נמצא בקונפליקט נאמנות ונראה כי הוא בחר את הצד של האב, וכי ההורים מצויים בקונפליקט בעצימות

גבוהה, שאינו מאפשר להם לתקשר זה עם זה. העו"ס המליצה על טיפול משפחתי ותיאום הורי בהקדם האפשרי, וכי בשלב זה, יתקיים קשר בין האם לבין הבהן פעמיים בשבוע **ללא לינה** וקשר טלפוני על בסיס יומי.

19. ביום 19.11.2024, התקיים דיון בבקשת האם להבטחת קשר, במסגרתו ניתן תוקף להסכמות הצדדים, שעיקרן כדלקמן: הצדדים יפנו למטפל לצורך בניית תוכנית התערבות טיפולית למשפחה; זמני השהות הזמניים שנקבעו יותרו על כנם; תפתח קבוצת ווטסאפ של ההורים ושל האפוט' לדין לצורך ניהול התקשורת בענייני הקטין; הקטין ימשיך להשתתף באימונים לפי רצונו; תתקיים שיחה משותפת עם הקטין של ההורים, בנוכחות האפוטרופוס לדין, בה יתווכו ההורים לקטין את ההסכמות.

20. שלושה ימים בלבד לאחר מכן, ביום 22.11.2024, הגיש האב בקשה לעיון חוזר בשל שינוי נסיבות, בטענה כי האם הכשילה את המתווה המוסכם שגובש, ומשכך הקטין מסרב ללון בביתה, ויש לעיין מחדש בהחלטה. **בהחלטה מיום 25.11.2024 נקבע, כי שני ההורים הפרו את המתווה המוסכם לחידוש הקשר בין האם לבן.** אי לכך, נקבע כי שני ההורים מתקשים לראות מעבר למחלוקות ביניהם את טובת הקטין, באופן שסיכל את חידוש הקשר ופגע באמון הקטין במבוגרים בחייו (סעיף 20 להחלטה). בהיבט האופרטיבי, נקבע כי עד להחלטה אחרת, יתחלקו זמני השהות בין ההורים בהתאם למקום האימונים, כאשר הקטין ילון אצל ההורה שאחראי להסיעו לאימון באותו היום, ונאסר על כל אחד מההורים להסיע את הקטין לאימונים בימים שבאחריות ההורה האחר. בקשת האב לעיון חוזר בהחלטה הנ"ל, ולחילופין- לעיכוב ביצוע ההחלטה - נדחתה (החלטה מיום 28.11.2024). כן נדחתה בקשת האם להטלת סנקציה על האב בעקבות הוראות ההחלטה ולמתן צו המורה על הוצאת הקטין מחזקת האב (החלטה מיום 1.12.2024). **על אף הוראות ההחלטה, בפועל, הבהן סרב לישון בבית האם ולא הסכים לנסוע עמה לאימונים בימים שנקבעו כימים שבאחריותה.**

21. ביום 26.11.2024 מונה עו"ס אלון דגן, לצורך בניית תוכנית התערבות טיפולית לחידוש הקשר. לאחר כחודש הוגש דיווח ראשוני של עו"ס דגן על התהליך, וביום 11.1.2025 הוריתי על המשך ההליך אצל עו"ס דגן למשך 3 חודשים; על צמצום היקפו של הצו למניעת הטרדה מאיימת שניתן נגד האב (על מנת לאפשר להורים לשהות באימונים ובמפגשים יחד); ועל הגשת דיווח לבית המשפט בכל שלושה שבועות ע"י עו"ס דגן בעניין התקדמות ההתערבות.

22. במשך כחודשיים מי מהצדדים לא פנה לבית המשפט, וכך גם עו"ס אלון דגן לא הגיש את הדיווחים אודות התקדמות חידוש הקשר. כי אז, ביום 9.3.2025, עתר האב בבקשה להחליף את העו"ס המטפל אלון דגן, בטענה שהצדדים לא עברו הליך טיפולי כלשהו, ולא חל כל שינוי בסרבנות הקשר של הבהן עם האם. בהמשך לבקשת האב, הגיש עו"ס דגן ביום 17.3.2025 דיווח לבית המשפט (להלן: "דיווח עו"ס דגן"). בתמצית יתואר, כי בדיווח (שחלקו נותר חסוי, על פי בקשת עו"ס דגן) סוכמו ניסיונות ההתערבות שביצע עו"ס דגן לחידוש הקשר; תואר כי חלה החמרה בסרבנות הקשר של הקטין עם האם; וכי התפתחה תופעה של התנגדות האב והבהן לטיפול הרגשי לקטין עד להפסקתו. בפרק ההמלצות, כתב עו"ס דגן כי לשיטתו הטיפול בקהילה מיצה את עצמו ולא הביא לתוצאות הרצויות; יש לערוך להורים אבחון מסוגלות הורית ואבחון פסיכודיאגנוסטי לקטין, ולאחר אבחון וקיום ועדת החלטה לילדים בסיכון, יהיה על בית המשפט לשקול פתרונות השמה חוץ ביתיים.

23. בסמוך לאחר שהוגש דיווח עו"ס דגן, הגישה האפוטרופוס לדין בקשה לבטל את האיסור על השתתפות הבהן באימונים (שנקבעו ההורים, בהמלצת עו"ס דגן); האם הגישה בקשה להחלפת האפוטרופוס לדין; עו"ס לסדרי דין הודיעה כי אינה יכולה להביע עמדה בעניין טובת הקטין בסוגיית חידוש האימונים, עד לקבלת חוות דעת מומחה; הצדדים והאפוטרופוס לדין הגישו תגובתם לדיווח של עו"ס דגן - האם ביקשה לקבל את כל ההמלצות, והאב התנגד להן ועמד על בקשתו להחליף מטפל. האפוטרופוס לדין הציעה למנות מטפל אחר.

24. ביום 7.4.2025, לאחר שהתקיים דיון בבקשות הצדדים, ניתנה החלטה כדלקמן: ראשית, מונה ד"ר שפיק מסלאחה (להלן: "המומחה") לצורך עריכת אבחון פסיכודיאגנוסטי לקטין ואבחון מסוגלות הורית לצדדים; שנית, נקבע מתווה לחידוש

המפגשים בין האם לבין הקטין - נקבע כי יתקיים מפגש אחד במקום ציבורי בשעות אחה"צ, ומפגש נוסף במהלך אימון של הקטין. על מנת להבטיח את קיומם של המפגשים, נקבע כי האב יישא בסנקציה כספית בסך של 750 ₪, לכל מפגש שלא יתקיים; שלישית, נקבע כי הקטין ישוב להתאמן כפי רצונו, אך לא ישוב להתאמן בנבחרת ישראל, על מנת שלא להכביד עליו רגשית; רביעית, נעתרתי לבקשת האם למסור את הכלבים שבחזקתה, שהפכו מקור לחיכוכים נוספים בין הצדדים תוך עירוב הקטין; חמישית, נדחתה בקשת האם להחלפת האפוטרופוס לד"ן; שישית, האב חויב לאכופ את הסרת החסימה של האם בטלפון הנייד של הקטין, ונקבע כי ככל שהחסימה לא תוסר או תחודש, יישא האב בסנקציה כספית. שביעית, הוריתי על קבלת דיווח עו"ס לפי חוק הנוער אודות מצבו של הבן. יצוין עוד, כי בדיון האם הסכימה להשתתף במזונות הקטין בבית האב בסך של 900 ₪ לחודש, וניתן תוקף של החלטה להסכמה.

25. בהמשך להחלטה הנ"ל, הגישה ביום 21.4.2025 עו"ס לפי חוק הנוער דיווח, ובו ביקשה להמתין עד קבלת חוות דעת המומחה, על מנת שלא להעמיס על הבן חשיפה לגורמים טיפוליים נוספים.

26. למרבה הצער, מתווה חידוש המפגשים בין האם לבין הבן, כפי שנקבע, לא צלח. הבן סרב לרדת מהרכב כאשר האב הביא אותו למפגשים שנקבעו עם האם, ובתום האימונים הוא סרב להעלות לרכבה של האם על מנת שתסיעו חזרה לבית האב. הצדדים האשימו אחד את השני בכישלון המפגשים, כאשר האם טענה כי הבן פועל בהתאם להנחיות האב, ואילו האב טען כי האם מרחיקה במעשיה את הקטין ממנה, מצלמת את המפגשים בניגוד להוראת בית המשפט, ועוד.

27. ביום 8.5.2025 פגשתי את הקטין ביחידת הסיוע בנוכחות עו"ס יחידת הסיוע. תרשומת הפגישה נותרה חסויה ונשמרה בכספת בית המשפט.

28. ביום 12.5.2025 התקיים דיון נוסף, בו התברר כי הצדדים טרם השלימו את ההתקשרות עם המומחה, בעטיו של האב. כמו כן, התבררה בקשת האב להתיר את יציאת הקטין מהארץ לצורך תחרות. בסופו של יום, סוכם כי האם תשלם את שכר טרחת המומחה, על חשבון דמי המזונות העתידיים שהוסכם כי היא תעביר לאב. בקשת האב להתיר את יציאת הקטין מהארץ נדחתה, בשעה שנמצא כי יש למקד את המאמצים באבחון ובחידוש הקשר, ונוכח התנגדות האם לנסיעה (החלטה מיום 15.5.2025).

29. נוכח כישלון המתווה שנקבע לחידוש הקשר במפגשים ישירים בין האם לבין הקטין, נקבע כי יתקיימו מספר מפגשים בין האם לבין הקטין ביחידת הסיוע, בנוכחות עו"ס יחידת הסיוע, בד בבד להמשך ההשתתפות של האם באימונים של הקטין בתדירות שנקבעה. גם המפגשים ביחידת הסיוע לא הביאו לחידוש הקשר בין האם לבין הבן. בשלב זה, התקיימו מפגשים בין האם לבין הבן פעמיים בשבוע באימונים, כאשר האב הביא את הקטין לאימון והאם הייתה צופה בבן מתאמן. בסוף המפגש, ככל שהבן לא הסכים לשוב עם האם, היא הייתה מבקשת מהאב שיבוא להחזיר אותו מהאימון. כמו כן, הבן היה שולח מעת לעת הודעות ווטסאפ לאם. האם טענה שמדובר בהודעות שכתב האב מהנייד של הבן.

30. **חוות דעת המומחה** - ביום 20.6.2025 הגיש המומחה את חוות דעתו בעניין מסוגלות הורית ואבחון פסיכודיאגנוסטי לקטין. לעמדת המומחה, התפיסה הדיכוטומית של הבן את האם והאב היא תולדה של יחס לא מותאם מצד האם, וגם של מסרים עקיפים וחזקים שעברו מהאב. הבן משתמש במנגנון הגנה של בידוד הרגש ופיצול, והמחיר עלול להיות גבוה ובעל אפקט מצטבר. בפרק ההמלצות, המומחה המליץ להמשיך ולהפעיל לחץ וגבולות שבית המשפט מציב לאב ולבן, וכן לפנות לאפיק טיפולי משפחתי בידי מטפל אחד, תוך הגשת דיווחים תדירים לבית המשפט. עוד כתב המומחה, כי אם הבן יוצא מחזקת האב ויועבר לפנימייה, כפי הצעת האם, זה בפירוש לא יהיה לטובתו, שכן ניתן לצפות שמהלך שכזה יחווה אצל הבן כטראומה נוספת שהאם גרמה לו, ובעוצמה גבוהה מזו של היציאה למקלט - טראומה לכל החיים.

31. **תסקיר** נוסף של עו"ס לסדרי דין, לאחר שהתכנסה ועדת תכנון טיפול, הוגש ביום 30.7.2025. העו"ס תיארה בתסקיר כי בביקור בית שערכה, הבן תיאר שהוא מרגיש עייף מכל השיחות והטיפולים. לדבריו, יש לו קשר עם האם- הוא נמצא בקשר טלפוני עמה ונפגש איתה פעמיים בשבוע באימונים. מידי פעם הולך לטפל בכלבים. בתסקיר תואר עוד, כי ביום

22.7.2025 נערכה ועדת תכנון טיפול במח' הרווחה, שתמכה בהמלצות המומחה לשילוב המשפחה בטיפול משפחתי תחת קורת גג אחת, והציעה אפשרויות למענים טיפוליים. אשר לזמני השהות, העו"ס המליצה בשלב זה על המשך מפגשים עם האם פעמיים בשבוע, במהלך האימונים של הקטין.

32. ביני לביני התבררו בקשות נוספות שהגישו הצדדים כדלקמן: בקשת האב לקבוע זמני שהות עם האם במהלך מבצע "עם כלביא" (הבקשה התייגרה - החלטה מיום 25.6.2025 בבקשה מס' 49); בקשת האב לחייב את האם בסנקציות כספיות בשל אי הגעה למפגשים (הבקשה נדחתה - החלטה מיום 7.8.2025 בבקשה מס' 53); בקשת האם לפסילת המלצות הוועדה לתכנון טיפול, בשל כך שב"כ האב נכחה בוועדה, בעוד שב"כ האם לא נכח בה (הבקשה נדחתה - החלטה מיום 20.8.2025 בבקשה מס' 55).

33. בימים 27.10.2025 ו-28.10.2025 התקיימו ישיבות הוכחות.

מטעם האב העידו האב; הגב' ה.פ., בתו (הבגירה) של האב; הגב' א.ש., מנהלת בית הספר היסודי בו למד הבן; הגב' ל.ר., גרושתו של האב; מר ש.ס., מאמנו של הקטין; מר מ.ש., מאמנו של הקטין; מר ל.ק., צלם וחבר של האב.

מטעם האם העידו האם; הגב' י.ז., בתה (הבגירה) של האם; הגב' א.ל., בת דודתה של האם; מר י.ב., אחיה של האם; גב' צ.ב., אימה של האם (סבתו של הקטין). כן נחקרה, לבקשת האם, עו"ס לסדרי דין, עו"ס מרינה שקייבה, אשר התייצבה לדיון עם ראש צוות סדרי דין, עו"ס עידית פרחיה.

34. לאחר שמיעת הראיות, נדרשה הכרעה בבקשות ביניים נוספות שהגישו הצדדים והאפוטר' לדיון, כדלקמן: החלטה מיום 2.11.2025, הדוחה את בקשת האב לברר את זמינות אפשרויות הטיפול לפני מתן פסק הדין (בקשה מס' 69); החלטה מיום 23.11.2025 המתייחסת לדיווח האפוטרופא לדיון על אי הגעת האם לאימונים, בה נקבע כי אדרש לעניין הטיפול בקטין בגדרי פסק הדין (בקשה מס' 70); החלטה מיום 11.1.2026, הדוחה את בקשת האם להוספת ראייה חדשה (בקשה מס' 73).

35. לאחר שהצדדים והאפוטרופא לדיון הגישו סיכומיהם - הגיעה העת למתן פסק הדין.

### עיקר טענות הצדדים

36. האב טען, כי הוא עשה ועושה ככל יכולתו על מנת לקרב בין האם לבין הבן, אך הדבר הוא בבחינת "אפשר להביא סוס לשוקת, אבל אי אפשר להכריח אותו לשתות", כדבריו. לטענתו, למרות מאמציו, האם בחרה מיוזמתה ומשיקוליה להתנתק לחלוטין מהבן, כאשר מיד לאחר שהסתיים שלב ההוכחות, היא חדלה להגיע לאימונים; לא שלחה לקטין הודעה ביום הולדתו (שחל בחודש נובמבר); ואף התעלמה מפניות האפוטרופא לדיון - באופן המעיד על כך שהיא וויתרה על הבן.

37. האב הכחיש את טענות האם לאלימות נגד הבן ונגד האם. לטענתו, האם פנתה למקלט ללא סיבה מוצדקת לכך, כאשר עזיבת הבית למקלט הייתה מהלך מתוכנן וטקטי מצידה. לטענתו, העדים מטעמו תיארו כי הזוגיות של הצדדים הייתה זוגיות רגילה ויציבה, וכי מי שהפרה את היציבות, וגרמה לסכסוך שבין הצדדים היא בתה של האם, י'. לעמדת האב, הוא הוכיח שדווקא האם היא זו אשר נקטה באלימות כלפי הבן, כפי המשתקף, בין היתר, בסרטונים שהגיש ובדברי הבן.

38. האב הוסיף, כי האם שיחקה משחק של אם מעונה וכואבת במשך חודשים ארוכים, בעוד שכל מטרתה הייתה להשחיר את שמו של האב, ולנתק ממנו את הבן. גם כאשר האם התכתבה עם הבן, התכתובות היו במטרה "לבנות" לאב תיק של ניכור הורי, תוך שהיא מערבת את הבן בפרטי הקונפליקט; מפרה את החלטות בית המשפט; מביעה חוסר אמפתיה וחוסר הקשבה כלפיו (למשל, בתגובתה לפטירת סבתא רבתה של הבן ואי הקשבה לבקשותיו); פוגעת בפרטיותו, ונוהגת בו כשקרן (למשל, כאשר בלשה אחר הטלפון הנייד שלו) - וכל אלה, כשהיא לא לוקחת שום אחריות לחלקה בניתוק הקשר עם הבן.

39. האב גרס, כי הוא הבין את אבחנת המומחה לעניין המסרים הבלתי מודעים שעלולים היו לעבור לילד, כי הוא מקבל את חוות דעתו, והחל בטיפול רגשי מתאים. האב אף קיבל את המלצות ועדת תכנון טיפול, המאמצות את מסקנות והמלצות המומחה. לעומתו, האם, שביקשה לדחות את מסקנות המומחה, לא שלחה לו שאלות הבהרה, לא ביקשה לחקור אותו, ולא ביקשה להגיש חוות דעת נגדית - ולכן, לשיטתו של האב, אינה יכולה לחלוק על חוות הדעת.

40. אשר לעו"ס דגן, האב טען כי הוא שימש כמתאם הורי ולא כמטפל משפחתי, נקט בגישה דורסנית, כוחנית, וענישתית כלפי הן שלא לצורך, כאשר חוות דעתו, הנחזית להיות טיפולית, ניתנה בחוסר סמכות. אשר לדרישת האם להוציא את הן מחזקת האב למסגרת חוץ ביתית, האב הדגיש כי לא מדובר בהליך נזקקות, כי עו"ס חוק נוער מכירה את הנתונים והחליטה שלא להפעיל את סמכותה, כך שאין עילה להוציא את הן מחזקת האב.

41. לעמדת האב, הוכח כי הן הוא ילד מיוחד, בוגר לגילו, דעתן וחכם. ניסיונה של האם לתאר את הן כאדם חלש ושקרן, הנתון למרותו המוחלטת של האב, עומד בניגוד לעדויות הרבות שהציג האב, לתיאורי האפוטרופא לדן, ולקביעת המומחה. האב הוסיף, כי הוא הפגין לאורך כל ההליך הורות מסורה ומטיבה לכן במהלך תקופה מטלטלת, ומשכך, לא חלה נסיגה בתפקוד של הן בכל תחומי החיים. לטענתו של האב, זה הישג שיש לזקוף רק לזכותו, נוכח נטישת האם את הן והתנערות ממנו, לרבות בפן הכלכלי.

42. בנסיבות אלה, ובשונה מהסעדים להם עתר בכתב התביעה, האב עתר לקבוע כי החזקת הקטין תיקבע בידיו, וכי לא יקבעו זמני שהות עם האם. האב הוסיף וטען, כי אין מקום להורות על טיפול משפחתי כפי המלצת גורמי הרווחה, בשעה שהאם הצהירה בעדותה כי היא לא תקיים את הוראות פסק הדין ולא תשתף פעולה עם הטיפול. לטענתו, מתן הוראה על טיפול בנסיבות אלה תגרום לקטין אכזבה ומפח נפש. כמו כן, עתר האב לקבוע כי הקטין ישולב בטיפול רגשי במקום בו האב מטופל, וכי האם תישא בעלות הטיפולים. עוד עתר האב למתן סמכויות בלעדיות בעניין חינוכו, בריאותו ויציאתו של הקטין לחו"ל.

43. **האם** טענה כי מדובר במקרה קצה של ניכור הורי חמור, אקטיבי, שיטתי ומתמשך מצד האב, שגרם לנתק מוחלט בין הן לבין האם, דמות ההתקשרות הראשית שלו מאז לידתו. נטען, כי מכלול הראיות מעלה דפוס פעולה ברור, במסגרתו האב הציב את הן בחזית הסכסוך בין ההורים, הלעיט אותן במסרים שליליים, עירב אותן בפרטי הקונפליקט, פיקח על כל מפגש, וסיכל כל ניסיון התקרבות מצד האם, תוך שהוא מציג מצגי שווא בפני הגורמים הטיפוליים ובית המשפט. לטענת האם, מקורה של התפיסה הדיכטומית שהציג הן בפני המומחה, של אב "מלאך" ואם "רעה" - אינה ברצון אותנטי של הן, אלא נובעת מהשפעה פסיכולוגית פסולה, קואליציית אב - בן, תוך רמיסת החלטות שיפוטיות והמלצות טיפוליות. האם טענה, כי הכחשתו הגורפת של האב את האלימות מצדו היא בלתי מהימנה, ומהווה אינדיקציה מסוכנת, בשים לב לראיות שהוצגו, לרבות תיעוד על איומים שהבן ספג מהאב, ולא בכדי האם נמצאת בנוהל "טיוב" של המשטרה ומשרד הרווחה. האם הוסיפה, כי מדובר בהמשך ישיר לדפוס השליטה הטוטאלית, הפחדה, איומים והפעלת כוח מצד האב, תוך הצבת הקטין בחזית הסכסוך.

44. האם הוסיפה כי האמירות של הן לפני שעבר להתגורר בבית האב (כגון: "**עשית דברים רעים לאבא שלי**"), "**קארמה איז א-ביטש**", "**את לא קובעת עליי**", "**רק אבא קובע עליי**"), מעידות על הפנמה של המסרים המסיתים שהעביר האב לכן עם פרוץ הסכסוך בין ההורים. לטענתה, האב העביר לכן את המסרים המנכרים כבר ממועד הפרידה, כשביקש מהן לצפות בסרט "אבא גנוב", שלח לו הודעות אילוסטרציה של משפט שלמה, העלה רשומות לרשתות החברתיות בדבר שליטתו של האב בבן והשלמת הניכור (כגון "**זהו נגמר הסיפור של הילד הזה חחחח**"), ושלח לו סרטונים בעלי אופי דתי, המדגישים את חשיבות האב בחיי הן והמצווה לכבד את האב ולהישמע לו. לכך מתווספות, לשיטתה של האם, תלונות השווא שהגיש האב נגד אחיה, דודו של הן, וכן תלונותיו למשרד החקלאות על הזנחת הכלבים בביתה.

45. לטענת האם, לאורך כל ההליך נוסו טיפולים ומתווים שונים לחידוש הקשר - מפגשים במרינה, מפגשים באימונים, טיפולים פרטניים, ליווי טיפולי מתמשך, מעורבות עו"ס לסדרי דין, אפטרופא לדין, ועדת תכנון טיפול, אך כל הניסיונות כשלו, בשל טרפוד שיטתי מצדו של האב. כך נטען, כי האב היה מביא את הבן למפגשים במרינה, אך נותר במרחק מה מהמקום, על מנת לוודא כי הבן לא מפתח שיח עם האם; כי האב נהג להמתין לבן בסיום האימונים בהם נכחה האם, ומעודד אותו לעזוב תוך שניות ספורות, תוך שהוא מסנן לעברה של האם אמירות פוגעניות; כי האב הכשיל את הטיפול הרגשי לקטין במסגרת עמותת "עמך", עד כדי הפסקת הטיפול. האם הדגישה את ממצאי חוות דעת המומחה ביחס לאב ואת הנזקים המתמשכים שיגרמו לקטין כתוצאה מהניכור ההורי בהתאם לחוות דעת המומחה.

46. אשר לוועדת תכנון טיפול, האם טענה כי הוועדה לא ביצעה את תפקידה נאמנה ולא עמדה בסטנדרטים המקצועיים המצופים מגוף רב מקצועי האמון על טובת הבן. ראשית, טענה כי הוועדה התבססה באופן מוחלט על חוות דעת המומחה, ולא התייחסה כלל לחוות דעתו של עו"ס דגן; שנית, מסקנות הוועדה התקבלו על בסיס נתון עובדתי שגוי, לפיו גורמי המקצוע מזהים שיפור איטי וחיובי באינטראקציה בין האם לבין הקטין, למרות שבפועל לא חל כל שיפור כאמור. נטען כי גם העו"ס לסדרי דין לא ידעה לפרט בעדותה ולו דוגמא אחת של מפגש או שיחה יזומה שערך הבן לאם; שלישית, מחברי הוועדה הוסיפו מידע מהותי בעניין היעדר מהימנות טענות האב על אלימות מצד האם כלפי הבן, שכן בתסקיר מיום 31.10.2024 נכתב במפורש כי הקטין עבר חקירת ילדים, ונקבע שאין מהימנות לעדותו בעניין אלימות מצד האם. כך גם הוסיפו מחברי הוועדה כי בתסקיר מיום 14.11.2024 תיארה העו"ס, מפיה של האם, את מסכת האלימות שהיא עברה לאורך שנות הזוגיות וטענות הניכור ההורי שהיא העלתה בשעתו. רביעית, העו"ס ביקרה רק בבית האב לפני הגשת התסקיר מיום 31.7.2025, אך האם לא זכתה לביקור דומה, שיכול היה לשפוך אור על מערכת היחסים שלה עם הבן; חמישית, האפטרופא לדין שהייתה מודעת ומעורבת בהליך, ואף הצהירה בעבר, לטענת האם, כי מדובר בניכור הורי חמור הפוגע בהתפתחותו התקינה של הבן - לא הביאה עמדות אלה בפני הוועדה; שישית, עצם נוכחות באת כוחו של האב בוועדה חרף איסור על השתתפות עורכי דין, תרמה בפועל להטיית החלטת הוועדה. לפיכך, לשיטתה של האם, חברי הוועדה לתכנון טיפול, לרבות עו"ס לפי חוק הנוער, הודרו ממידע חיוני שאמור היה לעמוד במרכז הדיון, אף שמדובר במקרה קלאסי המצדיק התערבות עו"ס לחוק הנוער. משכך, אין ליתן משקל ראייתי של ממש להמלצות ועדת תכנון טיפול בקביעת טובת הקטין.

47. האם ביקשה לאמץ את מסקנות חוות הדעת של עו"ס דגן, שליווה את המשפחה במשך ארבעה חודשים, ולפיהן ממד הזמן הוא קריטי, וככל שחולף הזמן, הניכור ההורי מתקבע, ויהיה קשה לשנותו בעתיד. לעמדתה של האם, יש לפעול כפי המלצת עו"ס דגן, ולשקול חלופות אקסטרניות לטיפול בתופעת הניכור ההורי. לטענת האם, בשונה מעו"ס דגן, מסקנות המומחה התבססו על הכרות מצומצמת בזמן (שני מפגשים בני כשלוש שעות עם ההורים ועם הקטין בלבד), ועל הנחת עבודה שגויה בדבר קיומה של אינטראקציה פעילה בין הבן לאמו. לעמדתה, הקטין מצוי במצוקה נפשית ממשית ואקוטית, מנותק רגשית, פועל מתוך בידוד תוך תפיסה דיכוטומית של ההורים, כאשר מדובר בפגיעה עמוקה ביכולתו לפתח התקשרות בטוחה ואמפתית בעתיד. לשיטתה, מצבו זה של הבן מחייב התערבות שיפוטית חריגה ויצירתית תוך המלצה על התערבות עו"ס לחוק הנוער, בנסיבות בהן כל הטיפולים הרגשיים, הפרטניים והמשפחתיים בקהילה מוצו ונחלו כישלון חרוץ. האם הוסיפה, כי כל עוד האב ממשיך להיות הדמות הדומיננטית בחייו של הקטין, הטיפולים בקהילה אינם ישימים ונידונים לכישלון.

48. אשר לזמני השהות, האם הבהירה כי אין באפשרותה לקיים זמני שהות רגילים או טיפוליים בעת הזו לאור הניכור ההורי החמור. **האם ביקשה להימנע ממפגשים כפויים ומזיקים, וטענה כי בשלב זה אין לקבוע זמני שהות, אלא לאחר שתיווצר מסגרת ניטראלית ומוגנת שתאפשר לקטין להשתחרר מההשפעה המנכרת ולגבש מסוגלות רגשית אמיתית לקשר.**

49. אף על פי שהאם היא הנתבעת בהליך, היא עתרה בסיכומיה לקבוע כי מוצא כל הכלים הטיפוליים בקהילה וכי המשך הטיפולים במתכונת הנוכחית אינו משרת את טובת הקטין; לקבוע כי עמדתה של האם היא עמדה אחראית הנובעת מניסיונה ומסיכול מתמשך של הקשר מצד האב; להורות כי כל החלטה בדבר טיפול עתידי תהיה מותנית בבחינה מקצועית מחודשת וניתוק הבן מהשפעה מנכרת תוך פיקוח חיצוני אפקטיבי; להעביר את מלוא החומרים המצויים בתיק לבחינה של עו"ס לפי חוק הנוער; להימנע מהטלת חובה טיפולית נוספת על האם בשלב זה.

50. **האפוטרופא לדין** תיארה בסיכומיה כי הבן הוא ילד נבון, בוגר, עצמאי, אינטליגנטי, תחרותי ודעתן, מתפקד היטב בכל התחומים, ולמרבה הצער, אין לו כיום קשר עם אמו. לעמדתה, כל אחד מההורים מציג את הדברים מנקודת מבטו הסובייקטיבית תוך האשמת הצד האחר, בעוד שהקורבן היחיד של הסכסוך הוא הקטין.

51. האפוטרופא לדין הוסיפה כי הלכה למעשה לא התקיים הליך טיפולי משמעותי לחידוש הקשר של האם עם הבן לאורך כל ההליך המשפטי, כאשר עו"ס אלון דגן לא קיים הליך טיפולי כי אם הליך תיאום הורי. לעמדתה, על אף עמדות ההורים בסיכומים, יש לאמץ את המלצות חוות הדעת של המומחה, ולחייב את ההורים להשתלב בהליך טיפולי ייעודי ומובנה בראי עקרון טובת הילד. האפוטרופא לדין גרסה כי מסקנות חוות דעת המומחה לא הופרכו, הצדדים לא חקרו את המומחה, ומשך יש לראות בהם כמי שהסכימו להמלצותיו. לעמדתה, אם רצונם של הצדדים הוא אכן בנייה מחודשת של הקשר בין הבן לבין האם, אזי אין דין בהצהרות בלבד, והדרך היחידה לעשות זאת היא פעולה בהתאם להמלצות המומחה. בשים לב לעמדות הצדדים בסיכומיהם, האפוטרופא לדין הביעה צער על כך שהצדדים שקועים במאבק ביניהם, אינם קשובים די הצורך לצרכים הרגשיים והנפשיים של הבן. לעמדת האפוטרופא לדין, עתירת האם להוציא את הבן למרכז חירום, והתניית השתלבותה בטיפול בהוצאתו מחזקת האב כאמור, מנוגדת באופן ישיר לעמדת המומחה, לפיה יש בנקיטת צעד כאמור כדי להסב לקטין טראומה משמעותית.

52. האפוטרופא לדין הוסיפה וטענה כי מקום בו הבן אינו מקיים קשר עם מי מהוריו, חלה על שניהם החובה האקטיבית לפעול בשיתוף פעולה מלא ביניהם על מנת ליצור את התנאים שיאפשרו הצלחה ובנייה מחודשת של הקשר. לטענתה, בנסיבות העניין יש ליתן צו שיפוטי ברור המחייב את ההורים לשתף פעולה בכל ענייניו של הקטין, ולקבוע מנגנון ברור למקרה של אי שיתוף פעולה בין ההורים בעניינים מהותיים לקטין.

## **דין והכרעה**

53. המשפט רואה בקשר שבין הורה לילדו זכות טבעית בעלת מעמד חוקתי, שלה שני פנים: האחד, זכותו של כל ילד להיות נתון להחזקת הוריו, לגדול ולהתחנך על ידם; השני, זכותו של הורה, מעצם הגדרתו כהורה, לגדל ולחנך את ילדו בהחזקתו ולקיים כלפיו את חובותיו כהורה. סעיף 15 לחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות, תשכ"ב-1962 (להלן: "**חוק הכשרות המשפטית**"), קובע כי אפוטרופסות ההורים כוללת את החובה והזכות לדאוג לצרכיו של הקטין, וצמודה לה הרשות להחזיק בקטין ולקבוע את מקום מגוריו (רע"א 3009/02 **פלונית נ' פלוני**, נ(4) 872 (2002)). מקום בו ההורים חיים בנפרד, ולא באו לידי הסכם בעניין חלוקת האחריות ההורית, החזקת הקטין וזמני השהות, אזי יכריע בית המשפט בעניין, לאורו של עקרון העל בדבר "טובת הילד". במסגרת זו, על בית המשפט לבחון באופן כולל את צרכיו הפיזיים, הרגשיים, החינוכיים וההתפתחותיים של הקטין ולהעמידם במרכז - תוך שקילת טיב הקשר של הקטין עם כל אחד מהוריו, רמת שיתוף הפעולה ביניהם, השפעת ההכרעה על רצף חייו ותחושת הביטחון שלו, ומידת הפגיעה האפשרית בקטין כתוצאה מכל חלופה. זאת יעשה בית המשפט בסיוע מומחים לבריאות הגוף והנפש, שתפקידם להאיר זרקור מניסיונם המקצועי - טיפולי לגבי טובת הילד הספציפי שעניינו נבחן בידי בית המשפט (בג"ץ 5227/97 **מיכל דויד נ' בית-הדין הרבני הגדול בירושלים**, נה(1) 453 (1998) - להלן: "**בג"ץ מיכל דויד**").

54. על רקע האמור, אבקש להעיר שלוש הערות מקדימות טרם אדון בהרחבה ואכריע בטענות הצדדים במקרה שלפני.

55. **ראשית**, לעניין מסגרת הדין וגדרי המחלוקת - בכתב התביעה עתר האב לקבוע אחריות הורית משותפת, זמני שהות

שוים, ומתן הוראות בעניין האימונים של הבן. אמנם לאחר הגשת התביעה, החלה סרבנות קשר קשה מצד הבן כלפי האם, באופן המחייב להידרש במסגרת פסק הדין לסוגיית האחריות ההורית, זמני השהות, ודרכי הטיפול - בהתאם למציאות הנוכחית של נתק בקשר בין האם לבין הבן, וברור כי לא ניתן לדבוק בעתירתו המקורית של האב לקביעת אחריות הורית משותפת וחלוקת זמני שהות שווה. לצד זאת, בשעה שאין עסקין בתביעה למתן סמכויות אפוטרופוסות בלעדיות על הבן - אין מקום להידרש לסעדים שהתבקשו בעניינים אלה בסיכומי של האב ובסיכומי האפוטרופא לדין. זאת, הן מפני שמדובר בהרחבת גדרי המחלוקת מעבר לגבולות התובענה דנן, והן מפני שתביעה לסמכויות אפוטרופוסות בלעדיות יש להגיש כתביעת אפוטרופוסות (הליך א"פ) עצמאית ונפרדת, בהתאם לתקנה 15(א) לתקנות בית המשפט לענייני משפחה (סדרי דין), תשפ"א-2020, כאשר ב"כ היועצת המשפטית לממשלה במשרד הרווחה היא צד להליך מסוג זה.

56. **שנית**, עתירת האם להורות על הוצאת הקטין מחזקתו של האב, והשמתו במסגרת חוץ ביתית - כלל אינה בסמכותו של בית משפט זה במסגרת ההליך דנן, מקום בו לא ננקט הליך בעניינו של הקטין לפי חוק הנוער (טיפול והשגחה), תש"ך-1960 (להלן: "**חוק הנוער**") בידי הגורם המוסמך לכך. כידוע, על פי דין, נקיטת הליך לפי חוק הנוער מסורה לשיקול דעת ולסמכות עובדת סוציאלית לפי חוק הנוער, וברי כי אין למי מההורים זכות עמידה לעתור לקבלת סעדים מכוח חוק הנוער, בהעדר הליך מתאים. לפיכך, הסעד לו עותרת האם להוצאת הקטין מחזקת האב, אינו יכול להתברר בגדרי התובענה דנן.

57. בבחינת מעבר לנדרש יוער, כי הליך משפטי להוצאת קטין מחזקת שני הוריו הוא הליך מרחיק לכת, ומשך נקבעו בדין מחסומים דיוניים ומהותיים במסגרת ניהול הליך מסוג זה, לרבות בעניין קיום דיון, שמיעת הקטין, ועוד (רע"א 492/17 פלוני נ' עיריית חולון - מחלקת רווחה (פורסם במאגרים, 19.1.2017); רמ"ש (מחוזי נצרת) 27886-12-25 אלמונית נ' העו"ס לפי חוק הנוער - מח' שירותים חברתיים עפולה (פורסם במאגרים, 14.12.2025)). עוד יוער, כי בנסיבות המקרה הספציפי שלפני, הן המומחה והן עו"ס לסדרי דין סברו כי הפתרון שהציעה האם ייחווה אצל הבן כטראומה נוספת שהאם גרמה לו, בעוצמה גבוהה מזו של המקלט - טראומה שתיחרט בזיכרונו כטראומה לכל החיים (עמ' 18 לחוות דעת המומחה). לא למותר לציין, כי עו"ס לפי חוק הנוער מעורבת ומצויה בעניינו של הקטין למן ראשיתו של ההליך; נכחה בוועדת תכנון טיפול שנערכה; ולעת עתה, היא לא מצאה בנסיבות העניין מקום להפעיל את סמכותה על פי חוק.

58. **שלישית**, בראי סרבנות הקשר בין הבן לאם, מצאתי כי ראוי לחדד את ההבחנה המושגית בין המונח "**סרבנות קשר**" לבין המונח "**ניכור הורי**". סרבנות קשר היא מצב עובדתי שבו ילד מסרב להיות בקשר עם אחד מהוריו על רקע סיבה ממשית כלשהי, בעוד שניכור הורי הוא תופעה ספציפית, שבה, ללא סיבה קונקרטית ומוצדקת, קיימת סרבנות קשר כתוצאה מהתנהגות מסיתה (אקטיבית או פסיבית) של ההורה האחר. מכאן, ש"**סרבנות קשר אינה שם נרדף לניכור הורי, אלא היא אחד המאפיינים של תופעה זו**" (עמ"ש (מחוזי תל אביב-יפו) 51782-01-20 ע' נ' ש' א' ב' עו"ס לחוק הנוער (פורסם במאגרים, 7.6.2020); ור' גם: עמ"ש (מחוזי תל אביב-יפו) 8965-10-20 פלונית נ' פלוני (פורסם במאגרים, 20.1.2021); תלה"מ (תל אביב-יפו) 41399-10-20 א.ג. נ' ל. כ (פורסם במאגרים, 22.8.2021); תמ"ש (אשד) 46300-06-16 פלוני נ' פלונית (פורסם במאגרים, 17.1.2021)). על רקע ההבחנה המושגית המהותית האמורה, יש להידרש לטענת האב כי סרבנות הקשר מצד הבן נעוצה בהתנהגויות האם בעבר ובהווה, ולטענת האם מנגד, כי מקורה של סרבנות הקשר מצד הבן בניכור הורי חמור וקיצוני שביצע האב.

## מן הכלל את הפרט

59. בנסיבות העניין, מצאתי כי סרבנות הקשר מצד הבן כלפי האם היא תוצאה של שילוב בין התנהגות מנכרת ומסיתה, אקטיבית ופסיבית, מצד האב, לבין נוקשות יתר, היעדר אמפתיה והיעדר יכולת הכלה מצד האם של המשבר הגדול שחווה הבן נוכח פרידת ההורים.

הגם שלא התרשמתי כי האב הפנים לחלוטין את אחריותו לסרבנות הקשר, שוכנעתי, כי לאחר קבלת חוות דעת המומחה, האב הסכים לפנות ולקבל טיפול משפחתי לחידוש הקשר בין האם לבין הקטין, ולשתף פעולה עם ההליך הטיפולי. לעומתו, דבקה האם בעמדתה כי לא ניתן לחדש את הקשר כל עוד הבן נמצא בחזקת האב, תוך שהיא משוכנעת - בניגוד לעמדת המומחה וגורמי הרווחה - שהדרך היחידה לחידוש הקשר עוברת בהליך חקיקות לפי חוק הנוער, הכולל הוצאת הקטין מחזקת האב.

בנסיבות אלה, בהן נוצר נתק ממושך בין האם לבין הבן, והאם מתנגדת באופן נחרץ לדרכי הטיפול שהוצעו על ידי הגורמים המקצועיים - אני סבורה כי לא ניתן לקבוע בעת הנוכחית זמני שהות בין האם לבין הבן, ואין מקום לחייב את הצדדים ואת הבן בטיפול משפחתי לחידוש הקשר, שעה שהאם הצהירה שאין בכוונתה לשתף פעולה עם ההליך הטיפולי כאמור. חיוב ההורים בטיפול לחידוש הקשר וקביעת זמני שהות בנסיבות הנוכחיות, עלולים להסב נזק נוסף לקטין - כאשר מחד גיסא, הם יעמיקו את מצב הסיכון בו הוא מצוי נוכח אי שיתוף הפעולה עם הטיפול והותרת הקונפליקט "חי ובוט" בחייו, ומאידך גיסא, לא יהיה בהם כדי להביא לחידוש הקשר המיוחל. יחד עם זאת, יש לשלב את הקטין בטיפול רגשי בהקדם.

60. סדר הדין יהיה כדלקמן: בחלק הראשון של הדיון אדרש לסוגיית המסוגלות ההורית והגורמים לסרבנות הקשר, תוך שאבחן את טענות הצדדים לעניין האלימות, האקלים ששרר בביתם של הצדדים לפני הפרידה, ואדון בתרומתו של כל אחד מההורים לנתק בקשר. בחלק השני של הדיון אדון במצבו הרגשי של הקטין ואתיחס לטענות האם בעניין חוות דעת הגורמים המקצועיים. בחלק השלישי של הדיון אדרש לשאלת קביעת זמני שהות ודרכי הטיפול בנסיבות שנוצרו, תוך שאבאר טעמי החלטתי שלא לקבוע בעת הזו זמני שהות בין האם לבין הבן, ושלא לחייב את הצדדים בטיפול משפחתי לחידוש הקשר.

#### **א. מסוגלות הורית והגורמים לסרבנות הקשר**

61. בחוות דעת המומחה הוא נדרש, בין היתר, להעריך את המסוגלות ההורית של ההורים, ואת הגורמים לסרבנות הקשר (החלטה מיום 7.4.2025). לעמדת המומחה, לא ניתן לשלול את המסוגלות ההורית של שני ההורים, אם כי כל אחד מההורים אינו מחובר לצרכים הרגשיים האמיתיים של הילד, ופועל ממקום הפגיעה שחוהה בקשר הזוגי.

**האב** תואר בחוות הדעת כבעל דפוס אישיות פאסיבית-אגרסיבית, המבטא את כעסו באופן לא ישיר (עמ' 16 לחוות הדעת). הוא תואר כהורה שמשיקע בבן כפריזיקט חיו באופן מוקצן - לוחץ על הבן שיהיה אלוף עולם בספורט בו הוא עוסק, והילד עייף. לעמדת המומחה, יש לאב את המסוגלות לספק לבן את צרכיו הפיזיים והחברתיים, אך יכולתו לספק את הצרכים הרגשיים מוטלת בספק, לאור המסר הכפול שהאב משדר לגבי האם (עמ' 17 לחוות הדעת).

**האם** תוארה כמאוד מאופקת מבחינה רגשית, עייפה מהתמודדות עם מצבי הלחץ שחוותה (עמ' 17 לחוות הדעת). היא תוארה כמי שמתקשה לשמש דמות רגשית בטוחה, המבינה לנפשו של הבן ומבינה את החוויה הקשה שהוא עבר ואת הפגיעה באמון כתוצאה מהחלטתה לצאת למקלט (עמ' 17-18 לחוות הדעת).

לצד האמור, מסקנת המומחה הייתה כי **שני ההורים הם בעלי מסוגלות הורית לתת לבנם אהבה, דאגה, ותנאי חיים מספקים.**

62. ברי כי שיקול הדעת והאחריות נתונים לעולם בידי בית המשפט ובית המשפט אינו "חותמת גומי" באישור מסקנות והמלצות המומחה, כאשר נקבע כי "חוות-דעתו של מומחה אינה כופה עצמה על בית-המשפט. האחריות מוטלת כולה על שכמו של השופט היושב לדין, והסמכות היא סמכותו" (בג"ץ מיכל דויד, בעמ' 463). לצד זאת, נוכח הניסיון המקצועי והמיומנות של המומחה, הלכה מושרשת וידועה היא, כי בית המשפט יחליט בניגוד לחוות דעת המומחה רק במקרים חריגים, כאשר במקרים מסוג זה, מוטלת על בית המשפט החובה לנמק "ברחל בתך הקטנה" מהם הטעמים שהובילו אותו

לפסוק בניגוד להמלצת המומחה (ר' למשל: בע"מ 61114-02-25 פלזנית נ' פלזנית (פורסם במאגרים, 31.3.2025)).

63. בענייננו, כפי שיפורט בהרחבה להלן, מצאתי, כי מסקנות המומחה ביחס למסוגלות ההורית, מאפייני האישיות של ההורים, ואחריות **שניהם** לנתק בקשר, מתיישבות עם מכלול הראיות ומשתלבות במארג העובדתי והראייתי, באופן המלמד על מקצועיות, אובייקטיביות ומהימנות חוות דעת המומחה, כך שיש לתת לה משקל משמעותי. לא למותר לציין, כי האב לא חלק על חוות דעת המומחה, ואילו האם - שחלקה על מסקנות המומחה בכל הנוגע למאפייני ההורות שלה ולמסקנות חוות הדעת ביחס אליה - לא זימנה את המומחה לחקירה כלל, ולא עלה בידה לסתור את האמור בחוות הדעת, או כדי לפגום במשקלה בכל דרך אחרת, על אף הראיות שהציגה.

#### **א.1. האקלים בבית המשפחה והטענות לאלימות**

**כעולה ממכלול הראיות אשר הוצגו בפני, מצאתי כי דפוסי האישיות שתיאר המומחה משתקפים באופן ברור במערכת היחסים המשפחתית שקדמה לפרידה בין הצדדים, באופן התומך במסקנת המומחה בעניין דפוסי האישיות והמסוגלות ההורית - שלא ניתן לשלול אותה אצל שני ההורים.**

64. **ביחס לאב** - בדומה להתרשמות המומחה, מהראיות שהוצגו לפני עולה כי האב דאג ודואג לאורך השנים לבן, כי הוא אב מעורב ובעל השפעה מיטיבה בסך הכל בתחומי החיים השונים. בתסקיר הראשון, תואר האב כהורה מיטיב, והאם אף אישרה זאת בדבריה לעו"ס עורכת התסקיר ובדבריה בדיון שהתקיים במסגרת צו ההגנה הראשון (ר' התסקיר הראשון מיום 15.7.2024; דברי האם בדיון שהתקיים ביום 16.7.2024 בה"ט 22303-07-24). כך גם העידה מנהלת בית הספר, שהעידה על מעורבותו של האב בהישגים של הבן ועל הקשר הרציף והישיר שלו עמה (עדות מנהלת בית הספר, עמ' 60, ש' 20-30), ובתו של האב, שהעידה כי האב היה אב מיטיב עבורה לאורך השנים (הבת השנייה לא זומנה להעיד).

65. לצד זאת, דפוס האישיות הפאסיבי-אגרסיבי של האב - שתואר כמי שמשקיע בבן כפרויקט חייו באופן מוקצן - מודגם גם במערכת היחסים בינו לבין הבת של האם, י' (להלן: "י'"), ומתיישב עם התהייה שהעלה המומחה בדבר מסוגלות האב להבין את הצרכים הרגשיים של הבן. מהראיות עלה כי לאורך שנות ילדותה של י', קיים עמה האב מערכת יחסים קרובה מאוד, השקיע בקריירת הדוגמנות שלה, וטיפח אותה (ר' ת/14; עדות מר ל.ק עמ' 85-83). ברם, בשלב כלשהו הפסיקה י' להישמע לאב, ונראה כי הדבר עורר אצל האב תגובות אגרסיביות ותוקפניות, שבאו לידי ביטוי, בין היתר, בתכתובות ובשיחות קשות שקיים עם י' ועם האם (ר' למשל בעמ' 1088 למוצגי האב; עמ' 225-226 למוצגי האם; מוצג נ/ו למוצגי האם; תמליל השיחה מיום 20.6.2024 - עמ' 270 למוצגי האם). גם אם אקבל את הסבריי האב כי מדובר בצורת דיבור בלבד (עדות האב, עמ' 51, ש' 12-13), התנהגות ושפה שכזו אינה מקובלת והיא ראויה לכל גינוי. הדברים מתיישבים עם חוות דעת המומחה ביחס למאפייני האישיות של האב, שתואר כבעל נטייה להתפרצות רגשיות, עד כדי אובדן שליטה במצבים מסוימים. עם זאת, ומבלי להמעיט מחומרת הדברים, מקובלת עליי המסקנה של המומחה כי אין בהתנהגות האב כדי לשלול את מסוגלותו ההורית כלפי הקטין, **בהתחשב במכלול הנסיבות הנוספות.**

66. יוער, כי לא נעלמו מעיני הראיות שהוצגו, המעידות על שפה אלימה של האב גם כלפי הבן בצעירותו (ר' נ/ה למוצגי האם - עמ' 170-161), כאשר לא מצאתי מהימנים את הסברי האב, שהשיב בעדותו ביחס לתכתובות הנ"ל, כי הוא לא יודע אם התכתובות היו על הבן; כי הוא לא בטוח שהוא כתב את הדברים, וכו' (עדות האב, עמ' 8-6). יחד עם זאת, וכאמור לעיל - כפי מסקנת המומחה, אינני סבורה כי יש בכך כדי לשלול את מסוגלותו ההורית של האב, ומקובלת עליי מסקנתו כי מדובר בחלקים בעייתיים באישיות של האב, שניתן - באמצעות הדרכה וטיפול מתאימים - לעבוד עליהם ולנסות לשנות אותם, באופן שיטיב עם הקטין ויסייע בידי האב לשפר את יכולתו לתת מענה לצרכים הרגשיים של הבן. זאת, בפרט בנסיבות בהן עד היום לא התקיים הליך טיפולי - דיאדי, כפי שיפורט בהרחבה להלן.

67. **ביחס לאם** - מהראיות שהוצגו לפני עולה כי האם היא דמות הורית מיטיבה דיה לקטין. אשר לטענות על אלימות האם כלפי הבן וכלפי י' - אינני סבורה כי די בסרטונים ובראיות שהציג האב, כדי לאמת את טענתו שמדובר באם אלימה. **ראשית,**

מדובר בטענה כבושה מצד האב, שלא עלתה בפני העו"ס שערכה את התסקיר הראשון בעניינם של הצדדים, ודי בכך כדי להפחית ממנהימותה. ויזכר, כי במועד עריכת התסקיר הראשון עזבה האם את הבית למקלט לנשים נפגעות אלימות, כאשר האב טען כי מדובר היה בצעד טקטי בלבד. מצופה היה שדווקא במועד זה, האב יציג בפני העו"ס את טענותיו לאלימות מצד האם כלפי הקטין, להגנת הקטין (ואף להגנתו שלו). הגם שכך, בשעתו האב מסר שהאם היא הורה טוב ומיטיב עם הקטין. **שנית**, 'י' הכחישה את הטענות לאלימות מצד האם כלפיה. אף אם הייתה דינאמיקה קונפליקטואלית כשי' הייתה בגיל ההתבגרות - אין בכך כדי לשלול את המסוגלות ההורית של האם כלפי הבן. **שלישית**, בחקירת הילדים שעבר הבן, בעקבות התלונה שהאב הגיש נגד האם, נמצא, כי אין מהימנות מספקת לטענות על אלימות (כפי שעלה מדיווח הראשוני של עו"ס לסדרי דין מיום 31.10.2024). **רביעית**, דברי הקטין בעניין האלימות לא היו קונקרטיים, כאשר כלליות התיאורים מחלישה את המהימנות של הטענה לאלימות פיסית מצד האם. **חמישית**, ובדומה לגרסת הבן, גם עדותה של בתו הנפרדת של האב לעניין האלימות מצידה של האם הייתה שטחית ולא קונקרטיית, באופן המחליש את מהימנות הגרסה הכבושה של האב לאלימות מתמשכת מצד האם (עדות הגב' ה.פ., עמ' 116, ש' 16, ש' 18-19). **שישית**, בהתייחס לסרטונים שהאב הציג, בהם צולם הקטין בצעירותו כשהוא בוכה והאם מכניסה אותו לחדר, או לוקחת לו את הצלחת (ת/10 למוצגי האב) - אינני סבורה כי יש פסול בגישה הורית סמכותית והקפדה על משמעת וגבולות כשלעצמם, ואין בכך כדי ללמד על היותה של האם הורה אלים. לצד זאת, יוער כבר עתה ויפורט בהרחבה בהמשך, כי הקפדה על משמעת וגבולות בתוך מערכת יחסים מורכבת, במסגרת תהליך לחידוש קשר ובניית אמון - אינה מותאמת לסיטואציה, וכפי שכתב המומחה - האם לא השכילה להפנים כי גישת חינוך זו אינה מתאימה לשלב הנוכחי ביחסיה עם הבן, ולא הצליחה לשנות מדפוס אישיותה הנוקשה ולהתאימו לנסיבות שנוצרו.

68. לסיכום האמור עד כה - מהראיות עולה כי האקלים בבית המשפחה היה מורכב - מחד גיסא, האב נקט בגישת חינוך דומיננטית, אגרסיבית ושתלטנית, ומאידך גיסא, האם נהגה בנוקשות בהצבת גבולות ומשמעת. ברי כי התנהגויות אלה מעוררות קושי באספקטים שונים בכל הנוגע ליכולת של ההורים לספק את צרכים הרגשיים של הבן. יחד עם זאת, לא עלה בידי מי מההורים להוכיח כי מדובר בדפוסי התנהגות שיש בהם כדי לשלול את המסוגלות ההורית של מי מהם לגדל את הבן ולספק לו את צרכיו השונים. בהמשך לכך, לא נסתרה מסקנת המומחה כי לא מדובר במצב של היעדר מסוגלות הורית מוחלטת, וכן לא נסתרה מסקנתו, כי מדובר בהיבטים הוריים שניתן לשפר ולתקן אותם במסגרת טיפול מתאים.

## **א.2. חלקו של האב בסרבנות הקשר**

**כל גורמי המקצוע, לרבות עו"ס דגן והמומחה, הצביעו על ההפתעה והכעס הרב שחש האב כתוצאה מהחלטת האם לסיים את מערכת היחסים. רגשות אלה תועלו להתגוששות בזירה המשפטית, תוך עירוב משמעותי של הקטין בקונפליקט ההורי, והסתתרו כנגד האם, באופן שגרם והעמיק את סרבנות הקשר של הבן כלפי האם. להלן אפרט את הצעדים בהם נקט האב, בין במעשה ובין במחדל, העולים כדי ניכור הקטין נגד האם.**

69. **העברת מסרים מסיתים לבן** - בראשית ההליך, לאחר שהבן והאם שבו מהמקלט, החל האב לשלוח לקטין הודעות עם מסרים מסיתים כנגד האם - לרבות, סרטוני אילוסטרציה של "משפט שלמה" תחת הכותרת "**מה כמעט גרם לשלמה המלך לחתוך תינוק לחצי**"; סרטונים מתוך הסרט "**אבא גנוב**", שהנרטיב שלו הוא של אב שנלחם על החזקת בנו, בעוד שאמו הביולוגית מבקשת להרחיקו לארה"ב ונלחמת באב בבית המשפט באמצעות עורך דינה הלוחמני; סרטונים עם מסרים בעלי אופי דתי המדגישים את חשיבות האב בחיי הבן; הודעות טקסט רבות בהן האב שואל את הבן מדוע הוא לא עונה לו, כותב לו שהוא תמיד נמצא שם עבורו, שאף אחד, גם לא בימ"ש, יקבע מתי הוא יפגוש את בנו, ועוד (ר' נח'נ/יא' למוצגי האם). זאת, באופן שמלמד על לחץ ואובססיות מצד האב ורצון לשלוט במעשיו של הקטין כשהוא בבית האם. מסרים קשים אלה, שהיה בהם כדי לערב את הקטין בקונפליקט בין ההורים ולגרום לו לחשוב שהוא צריך לבחור בין אביו לבין אמו - הם אחת הסיבות לסרבנות הקשר של הבן כלפי הקטין.

70. **בקשות האב לצווי הגנה כלפי הבן נגד האם ומשפחתה** - צעד נוסף בו נקט האב, שהיה בו כדי להרחיק את הבן מהאם, היה הגשת הבקשה נגד האם לצו הגנה כלפי הקטין (צו ההגנה השני). הליך זה היה הליך סרק בו נקט האב נגד האם, שכן לא נמצא ממש בטענות האב לאלימות של האם כלפי הקטין, לא בעבר, ולא באירוע הספציפי נשוא צו ההגנה השני, כמפורט לעיל. כך גם הבקשה של האב לצו הגנה נגד הדוד, אחי האם, שאף במסגרתה לא נמצא כי הייתה פגיעה בבן מצד הדוד (ר' דיווח עו"ס חוק הנוער מיום 8.9.2024 בה"ט 1452-09-24), היוותה נדבך נוסף בהרחקת הבן מהאם ומשפחתה במסגרת סרבנות הקשר המתהווה.

71. **התנהגויות של הבן המעידות על מעורבותו בסכסוך בין ההורים, מבלי שהאב נתן הסברים מניחים את הדעת** - מעבר להליך בעניינו של הבן, בין ההורים מתנהל סכסוך רכושי בעצימות גבוהה ביותר (תלה"מ 68079-09-24). בתמצית יובא, כי ההורים חיו כבני זוג ידועים בציבור, וכל הרכוש, לרבות בית המגורים, הרכבים, והסירות (המשמשות לעבודתו של האב), רשום כרכוש בבעלות האם, כאשר האב טוען לשיתוף מלא ברכוש, והאם טוענת להפרדה רכושית מוחלטת. לאורך כל ההליך דגן, ניכר כי הבן מעורב בפרטי הסכסוך בין ההורים, כאשר היו התנהגויות של הבן, שמעוררות חשד שהאב עירב באופן אקטיבי את הבן בסכסוך.

72. בשיחה שקיימתי עם הבן ביום 8.5.2025 התרשמתי כי הוא מעורב בפרטי הסכסוך בין ההורים, ומפאת חסיון תוכן השיחה, לא ארחיב בעניין. כמו כן, האב הודה במסגרת ההליך שהתקיים בבקשה לצו למניעת הטרדה מאיימת, כי הוא שאל את הבן אודות מעשיה של האם, כאשר היה בין הצדדים צו הגנה (ר' דברי האב בפרוטוקול הדיון מיום 13.10.2024, עמ' 12, ש' 12-16).

73. בנוסף לכך, הוגש סרטון שבו נראה הבן נכנס בחיפזון לבית האם (כשהיא לא נכחה בבית) ויוצא במהירות לאחר פרק זמן קצר בבית. האם טענה כי לאחר הביקור הנ"ל התקלקל מנעול הכניסה לדלת הבית (ר' בקשה מיום 12.12.2024 והסרטון שהוגש ממצלמות הכניסה לבית, בהמשך לבקשה). בסרטון נצפה הבן כשהוא מגיע לחצר, מסתכל לצדדים, נכנס לבית מדלת הכניסה, ויוצא לאחר דקות ספורות מהדלת האחורית בחופזה, וזאת באופן המעורר סימני שאלה מה עשה הבן בבית לפרק זמן כה קצר, בשים לב לטענת האם כי מיד לאחר הביקור התקלקל המנעול של דלת הכניסה. כך גם העידה בת דודתה של האם, הגב' א.ל., כי באחת השבתות שבה משפחת האם התארכה בבית (אחרי שהאם שבה מהמקלט), הגיע הבן לבית בהפתעה, הסתובב למשך שתי דקות בבית תוך שהוא מתעלם מכל הנוכחים, ואז עזב (עדות הגב' א.ל. עמ' 43, ש' 19-25).

74. גם לאחר שהבן היה בנתק מהאם וסרב להיפגש עמה תקופה ממושכת, הוא הוסיף לשלוח הודעות רבות לאפטרופא לדיון, בהן הוא דיווח לה על היעדרויות האם מהבית, הזנחת הכלבים, ועוד. הבן אף שלח לאפטרופא לדיון צילומים של תכתובות הוואטסאפ בינו לבין האם, ושלח לה סרטונים שצילם בבית האם, גם לאחר שהפסיק ללון בביתה (ר' הערת בית המשפט בדיון שהתקיים ביום 2.4.2025, עמ' 17-18, ש' 2-31). יוער, כי האם טענה שהיא מצאה מכשיר ציטוט מאחורי הטלוויזיה בביתה, והיא משערת כי הבן הניח אותו שם, אם כי האב הכחיש את הטענה באופן מוחלט, ומהראיות שהוצגו לא מצאתי כי ניתן לאשר או להפריך את טענת האם בעניין זה (ר' עדות האב, עמ' 56, ש' 15-19; עדות האם, עמ' 138-139, ש' 4-37).

75. מכל מקום, חלק ניכר מההודעות ששלח הבן לאפטרופא לדיון נשלחו לאחר תקופה ארוכה של סרבנות קשר עם האם, עד כי הבן וויתר על האימונים שכה אהב, כדי להימנע מנסיעה לאימון עם האם. על כן, תמוה מאוד מדוע המשיך הבן במשך תקופה להיכנס לבית ולצלם סרטונים של המקום, ולשלוח אותם לאחר מכן לאפטרופא לדיון. האפטרופא לדיון לא ידעה להסביר התנהגות זו (ר' דבריה בדיון שנערך ביום 2.4.2025, עמ' 18, ש' 5-6), והאב טען כי אין לו מושג מדוע הבן פועל באופן זה, תוך שהכחיש מכל וכל את טענת האם, לפיה האב הניע את הבן לפעול בדרך זו (ר' דברי האב בדיון מיום 2.4.2025, עמ' 20, ש' 10-13). בהעדר כל הסבר מניח את הדעת להתנהגות זו של הבן - שמחד גיסא, סרב לכל קשר עם

האם, ומאידך גיסא, פעל באופן עקבי ושיטתי לתעד את מעשיה ונכחותה בבית, תוך שהוא מעביר "דיווחים" לאפוטרופא לדין - יש להניח כי מדובר בהתנהגויות שהן תוצאה של עירוב הבן בקונפליקט העצים בין ההורים על ידי האב.

76. **אמביוולנטיות בהתנהגות האב** - לאורך כל ההליכים המשפטיים ניכרו האמביוולנטיות והפער המשמעותי בין הצהרותיו של האב, כי הוא מעוניין בחידוש הקשר בין האם לבין הבן, לבין הצהרות סותרות שלו ומעשיו בשטח - כפי שאף תואר בחוות דעת המומחה, ובדיווח עו"ס אלון דגן. מחד גיסא, האב הצהיר שהוא מעוניין בחידוש הקשר בין האב לבין האם. הוא שיתף פעולה בהליך שהתנהל עם עו"ס אלון דגן, במהלכו אף הסכים - בניגוד לעמדתו הברורה - לומר לבן כי כל עוד הוא מסרב שהאם תסיע אותו לאימונים, הוא לא יוכל להשתתף בהם, וזאת בהתאם למתווה שהציע עו"ס דגן; האב לקח את הבן לטיפול הרגשי בעמותת "עמך"; האב שיתף פעולה עם המתווים השונים שנקבעו לחידוש הקשר והביא את הקטין למפגשים; האב פעל באופן אקטיבי והגיש בקשות לבית המשפט שנועדו, על פניו, לקדם את חידוש הקשר עם האם (למשל: הבקשה להחלפת עו"ס דגן - בקשה מס' 25; הבקשה לקביעת זמני שהות עם האם בתקופת המלחמה - בקשה מס' 49).

77. מאידך גיסא, ניתן לזהות התנהגויות של האב שהעמיקו את סרבנות הקשר והחריפו את הנתק, באופן העולה כדי ניכור הורי. כך, לאחר שהבן עבר להתגורר עם האב, והוא היה אחראי לקחת אותו לטיפולים הרגשיים, התקבלו דיווחים מהמטפלת שהאב נוהג באופן לא מקובל, כאשר הוא מצלם את המקום, מעיר הערות לא מותאמות, עד כי הטיפול הופסק בהחלטת המטפלת, שהתקבלה בעצה אחת עם עו"ס דגן (ר' חוות הדעת החסויה שהגיש עו"ס אלון דגן). האב הודה בעדותו כי הוא איחר לטיפול אחד, וכי השלים עם כך שהקטין עושה מטלות לימודיות בזמן הטיפול, בטענה כי הוא לא יודע מה מתרחש בחדר הטיפול, והוא לא מתחקר את הקטין על הטיפול (עדות האב, עמ' 39, ש' 34-4). יש בדברים אלה כדי להעיד על כך שהאב לא באמת היה מחויב לטיפול הרגשי של הבן, כאשר מעדותו ניתן ללמוד על כך שהאב התנער הלכה למעשה מאחריותו להצלחת הטיפול, וזאת על אף הצהרותיו שהוא מבין את חשיבות הטיפול, ועל אף שפיזית הוא לקח את הבן למפגשים הטיפולים.

78. זאת ועוד, למרות הצהרותיו כי חידוש הקשר עם האם הוא בעדיפות עליונה, האב המשיך לדבוק בעמדתו כי יש לאפשר לבן לקיים את שגרת הלימודים והאימונים שהוא ניהל לפני הפרידה, והתלונן - הן בפני גורמי המקצוע השונים, והן במסגרת ההליך בבית המשפט - שכל מפגש למטרת חידוש הקשר הוא מעמסה, ובא בעדיפות שניה לאימונים וללימודים של הבן, באופן המתיישב עם מסקנת המומחה בעניין (עמ' 9 לחוות דעת המומחה). להלן אציג דוגמאות אחדות התומכות במסקנה בדבר סדרי העדיפויות של האב.

79. ראשית, בדיון שהתקיים בבקשת האם לפי נוהל הנשיאה (ביום 19.11.2024), אמר האב שבית המשפט "גומר על הילד" משום שהוחלט שבחלק מהזמן הבן ישהה עם האם, באומרו את הדברים הבאים:

"הילד שלי דוחק שישים קילו בעמידה, הוא נוסע לחול ומדבר עם מבוגרים, אנו עשינו עבודה מצוינת כל השנים האלה. בתעודות שלו הכל מאיות, בתחרויות ובחברויות הכל פיקס. בגלל ששנינו מגיעים למצב של חוסר תקשורת, אין סיבה בעולם לעשות סנקציות כאלה לגבי הילד. אני מכיר את הילד שלי. מהמקום האישי שלי סנקציות זה שאני ואמא שלו לא מדברים על דברים שקשורים לילד. אם הוא רוצה להיות באליפות ישראל בעוד חודש, הוא אומר שלא מסתדר לאמא שלו עם האימונים. הכי קל להיות הורה כמו 99 אחוז מהאבות שזורקים את הילד, אני אעזור במה שצריך כל החיים, מה שהיה כל החיים... לשאלת בית משפט אני אמרתי שבית משפט גומר על הילד בזמן שבית משפט החליט שהוא יהיה בחלק מהזמן אצל האמא, אני אומר שזה נכון שאמרתי, הוא רגיל לדבר איתי מלא. ש' היתה עובדת, והוא החבר הכי טוב שלי. אני קשור לילד, ולא מאתמול ולא משלשום. אני קם ועושה איתו אימון בשש וחצי בבוקר. הוא מגיע לבית הספר נקי ומאורגן, אמא שלו היתה יושבת איתנו לאכול, חלק מהזמנים היו שהוא הולך לחברים,

## מהמקום שלי לעשות שינוי דרסטי, אני לא מקטין בהבנה של כב' השופטת, אבל חבל על הילד

הזה, הוא מדהים, חכם" (פרוטוקול הדיון מיום 19.11.2024, עמ' 7, ש' 13-27)

דברים אלה ממחישים לידי את סדרי העדיפויות של האב. כפי שסבר המומחה, הדברים מלמדים על פער בין הצהרותיו של האב לבין מעשיו והמסרים שהוא מעביר, באופן מודע ובלתי מודע, לבן. לא למותר לציין, כי חוות הדעת של המומחה נערכה בסוף חודש יוני 2025, כשבעה חודשים לאחר הדיון בו מסר האב את הדברים, ועדיין - התרשמות המומחה הייתה שהאב משדר אמביוולנטיות ויש פער בין מילותיו למעשיו.

80. שנית, בדיון שהתקיים ביום 19.11.2024 נקבע מתווה מוסכם לחידוש הקשר בין האם לבין הקטין, אך האב לא ציין דבר וחצי דבר בעניין האימונים המרוחקים שיש לבן ב\*\*\*, והדבר היה אחת הסיבות לכישלון מתווה חידוש המפגשים שנקבע בשעתו - כפי שנקבע בהחלטה מיום 25.11.2024.

81. שלישית, האב התמהמה בהסדרת התשלום למומחה, בטענה כי מצבו הכלכלי לא מאפשר לו לשלם באופן שכמעט גרם לכך שהמומחה חזר בו מהסכמתו לערוך את חוות הדעת (ר' הודעת המומחה מיום 12.5.2025). ואולם, במועד סמוך למועד בו נדרש האב להסדיר את ההתקשרות עם המומחה, הוא הגיש בקשה להתיר לבן לצאת לתחרות בחו"ל. מעבר לעובדה שלא הוכחה טענת האב כי הוצעה לבן מלגה למימון מלא של הנסיעה, אזי עצם הבקשה, במועד בו היא הוגשה, מעידה על סדרי העדיפות האוטנטיים של האב.

82. רביעית, כאשר נקבעו מפגשים עם הבן ביחידת הסיוע, האב לא עדכן את עו"ס יחידת הסיוע כי במועד שתואם למפגש נקבע לבן מבחן קבלה לבית הספר, באופן שגרם לכך שמשך המפגש עם האם התקצר.

83. חמישית, השלמת האב עם חסימת הבן את האם במכשיר הנייד שלו, ותגובתו להתנהגות הבן בחג פורים 2024, מעידות אף הן על המסרים הכפולים שהאב העביר לבן, ומלמדות על כך שהוא, למצער, הסכים להתנתקות הבן מהאם. כך, הבן חסם את האם בטלפון הנייד שלו, והחסימה הוסרה רק לאחר שנקבע כי תוספת סנקציה כספית על האב בגין כל יום נוסף של חסימה (החלטה מיום 7.4.2025). דוגמאות אלה מעידות על כך שסדרי העדיפות האמיתיים של האב שונים מסדרי העדיפויות המוצהרים על ידו, באופן המחזק את מסקנת המומחה כי מעשיו של האב לא בהכרח עולים בקנה אחד עם טובת הקטין בחידוש הקשר עם האם.

84. אשר לתחפושת הקטין בחג פורים תשפ"ה - לקראת החג, האם קנתה לבן תחפושת (לפי רעיון שהציע האב בשיח משותף עם עו"ס דגן), ומסרה לו אותה לבית האב. ואולם, הבן החזיר את התחפושת לאם בצורה מתריסה ומעליבה (זרק אותה בחצרה, בסמוך למועד בו היא נתנה לו את התחפושת), ובמקום להשתמש בתחפושת שהאם רכשה עבורו, הוא התחפש לאדם פצוע ושותת דם. בסיטואציה זו, מצופה היה כי האב יפעיל את סמכותו ההורית; יציב לבן גבול שאין מקום להתנהגות כל כך לא מכבדת כלפי האם; ובעיקר - כי לא ישתף פעולה עם התחפושת החדשה. חלף זאת, האב תכנן והוציא לפועל את התחפושת החלופית, ואף התגאה בתחפושת במסגרת הדיון שהתקיים בפני בסמוך לאחר חג הפורים, באומרו "יפה כבוד השופטת?" (פרוטוקול הדיון מיום 2.4.2025, עמ' 13, ש' 2). היעדר הפעלת סמכותו ההורית של האב על הבן, הן בעניין חסימת הבן את האם בנייד והן בעניין התחפושת, מעיד, לכל הפחות, על אדישותו לסרבנות הקשר, באופן שהאב שידר לבן מסר שהתנהגותו הקשה והפוגענית כלפי אמו לגיטימית.

85. נוכח כל האמור לעיל, מקובלת עליי אפוא מסקנת המומחה כי האב לא הצליח להתגבר על הפגיעה שחוזה כתוצאה מניתוק היחסים בידי האם, ובאופן מודע ובלתי מודע, במעשים ובמחדלים - המשך להעניש את האם באמצעות שימוש בבן והסתתו נגד האם, העולה כדי ניכור הורי. התנהגות זו היא תולדה של המשבר שחוזה האב בעקבות הפרידה מהאם, נוכח עוצמות הקונפליקט, וכל זאת בצל הסכסוך הרכושי. יחד עם זאת, ההשפעה על הבן אינה עולה עד כדי השתלטות על נפשו של הקטין (ר' עמ' 17 לחוות דעת המומחה), כאשר גם לאם תרומה ניכרת לסרבנות הקשר, כפי שאפרט בהרחבה להלן.

### א.3. חלקה של האם בסרבנות הקשר

לאם תרומה לסרבנות הקשר של הבן עמה. ברובד הרגשי - מאפייני אישיותה של האם, כפי שעמד עליהם המומחה, ובהם נוקשות יתר; היעדר גמישות; התייחסות לבן כאל ילד קטן והיעדר אמפתיה ויכולת הכלה לקושי שחווה כתוצאה מהפרידה בין ההורים - ניכרו בהתנהגותה לכל אורך ההליך המשפטי, הקשו עד מאוד על ניסיונות חידוש הקשר, וגרמו להעמקת סרבנות הקשר. ברובד המעשי - האם סיכלה, הן במעשיה והן במחדליה, את הניסיונות לחידוש הקשר עם הבן ולא לקחה אחריות על חלקה בניתוק הקשר עם הבן. בשלב כלשהו של ההליך, האם פשוט "הרימה ידיים", אף על פי שלא התקיים טיפול משמעותי לחידוש הקשר.

86. האם לא הכילה ולא גילתה אמפתיה למצבו הרגשי של הבן לאחר הפרידה - כפי שתיאר הבן לגורמים השונים, לרבות לאפוטרופא לדן, לעו"ס לסדרי דין, ולמומחה, העזיבה של הבית למקלט לנשים נפגעות אלימות נחוותה אצלו כחווייה קשה, כאשר הבן האשים את האם בפירוק המשפחה (ר' דברי האפוטרופא לדן בדיון ביום 19.11.2024, עמ' 3, ש' 26-27; דברי הבן לעו"ס לסדרי דין, בתסקיר שהוגש ביום 17.11.2024). מבחינת הבן, יום בהיר אחד בחופשת הקיץ, לקחה אותו האם במונית, אמרה לו שהם נוסעים לחופשה בים המלח, ואז הוא מצא עצמו במקלט, ללא טלפון נייד, תוך שהוא נותק בפתאומיות מאביו ומשגרת חייו המוכרת במ' ובאימונים. אינני נדרשת להכריע בשאלת ההצדקה (או היעדרה) להחלטת האם לעזוב למקלט לנשים נפגעות אלימות, אם כי הצדדים טענו באריכות בעניין זה. ואולם - זוה העיקר - מנקודת מבטו של הבן, הוא היה ילד שחי חיים "רגילים" לפני העזיבה למקלט - ילד שגר בבית אחד, עם אמא ואבא, שהיו הורים מיטיבים לתפיסתו והוא היה בקשר טוב עם שניהם, וברגע אחד, בלי כל הכנה מוקדמת, "התהפך" עליו עולמו - פשוטו כמשמעו.

87. למרבה הצער, בשל תפיסתה הסובייקטיבית של האם את הנסיבות שהובילו לסיום מערכת היחסים עם האב; בשל החוויה האישית שלה; ובהינתן מאפייני אישיותה כפי שתוארו בחוות דעת המומחה - האם לא הצליחה להבין ולהכיל את הרגשות הקשים של הבן ואת החוויה שלו סביב היציאה למקלט והניתוק הפתאומי מהאב. כפי שתואר בחוות דעת המומחה, האם התייחסה לבן כאל ילד קטן, ולא כאל ילד מתבגר שחווה חוויה מורכבת שיש לעבד אותה יחד עם האם, וזאת, אף על פי שגם לדבריה, הקשר בינה לבין הבן החל להידרדר מאז שחזרו מהמקלט (ר' חוות דעת המומחה, עמ' 3). האם התקשתה להתמודד עם ההתנהגויות של הבן אחרי החזרה מהמקלט, טענה שהוא מתחצף, לא נוהג בכבוד כלפיה, מתמרד ועוד, תוך שהיא פעלה להצבת גבולות לבן בצורה נוקשה, באופן שגרם לבן להעדיף לשהות עם האב. ודוק. אף אם הבן השתתף ונהנה במהלך השהות במקלט מפעילויות שונות (כטענת האם), הרי שלאחר החזרה לסביבת החיים הרגילה שלו, הוא חזר למציאות שונה לחלוטין ממצאות החיים שהכיר לפני היציאה למקלט. האם התקשתה לתמוך בו ולהבין את המצוקה הרגשית שהשינוי גרם לבן.

88. יתרה מכך, גם האם עירבה את הבן בקונפליקט. עצם העזיבה למקלט כשלעצמה, גרמה לעירוב הבן בקונפליקט, ולחשיפתו לטענות הקשות של האם נגד האב, לאלימות ואיומים נגד האם ובתה. בתחילת ההליכים התקבל דיווח, לפיו הבן סיפר שהוא הסתתר מתחת לשמיכה כדי לדבר עם האב, באופן המעיד אף הוא על חשיפתו לקונפליקט, שאחרת, נשאלת השאלה מדוע הרגיש צורך להסתתר. האם מסרה בעדותה כי היא לא אסרה על הבן לדבר עם האב, אך הגבילה את שעות השיחה (עדות האם, עמ' 143, ש' 13-22). אני סבורה כי גם אם האם לא הגבילה מפורשות את הבן, עצם התחושה של הבן שהוא צריך לדבר עם אביו בסתר, גרמה לו להתרחק ממנה, באופן המבטא את קונפליקט הנאמנויות של הבן. ודוק, מדובר בילד שהיה כבן 11 וחצי שנים במועד הפרידה, אינטליגנטי ודעתן, שהיה ער למעשיה של האם, ואף הרגיש את הטינה העמוקה שהיא רוחשת לאביו, והדבר גרם לו להתרחק ממנה. האם, בשל מאפייני האישיות שלה, כפי שתיאר המומחה, כשלה להבין זאת באופן שגרם לבן להתרחק ממנה.

89. עמדת האם כי יש לשנות את הסטטוס קוו בעניין עיסוק הבן בספורט, היא גורם נוסף לסרבנות הקשר של הבן

כלפי האם. לכל אורך ההליך המשפטי הייתה מחלוקת משמעותית בין ההורים לגבי העיסוק של הן בספורט המקצועי. לפני הפרידה, הן התאמן בתדירות גבוהה, והשתתף בתחרויות בארץ ובחו"ל. הוא הוגדר כספורטאי מצטיין בבית הספר, זכה למלגה, כאשר האב היה מעורב באופן משמעותי בשגרת האימונים שלו, עמד בקשר עם המאמנים ועם בית הספר בעניין (עדות מנהלת בית הספר, עמ' 60, ש' 25-30; ועדות המאמן, מר ש', עמ' 86, ש' 13-24). האם טסה עם הן מספר פעמים לתחרויות בחו"ל, והוא זכה לפרסים בתחרויות בארץ ובחו"ל. מכאן שהעיסוק בספורט התחרותי היה (ועודנו) חלק מרכזי בחייו של הן, חלק מהווייתו ואישיותו.

90. בד בבד עם ההחלטה להיפרד, סברה האם כי יש לשנות את הסטטוס קוו בעניין תדירות העיסוק של הן בספורט המקצועי, ולהפחית את אינטנסיביות האימונים, בטענה כי הספורט לא מותיר לן זמן לחברים או לתחביבים נוספים (ר' דברי האם בדיון מיום 19.11.2024, עמ' 3, ש' 10-15; דברי האפוטרופא לדין באותו דיון, עמ' 3, ש' 23-25). זאת, הגם שמבחינה לימודית ו/או חברתית לא עלה כל קושי בחייו של הקטין, בהתאם לדיווחים שהתקבלו. המחלוקת בין ההורים בעניין זה, העצימה מאוד את הקונפליקט ביניהם, כאשר בית המשפט נדרש להכריע בבקשות רבות שהוגשו בעניין (בקשה מס' 3, בקשה מס' 4, בקשה מס' 8, בקשה מס' 13, בקשה מס' 24, בקשה מס' 43).

91. אני סבורה כי האפקט הנלווה למחלוקת בין ההורים בעניין תדירות העיסוק של הן בספורט היה התרחקות הן מהאם. כך, האם, שיזמה את הפרידה מהאב, נתפסה בעיני הן כמי שמבקשת לשנות היבט נוסף ומשמעותי בחייו של העיסוק בספורט, בניגוד לאב, שביקש להמשיך את השגרה שהייתה מוכרת לן עובר לפרידה, וזאת, באופן שהיווה כר פורה להחרפת ניתוק הקשר עם האם. מצופה היה מהאם שתניח למחלוקת בעניין הספורט המקצועי, ושתתמקד בחידוש הקשר עם הן, כפי שבית המשפט אף הורה לעשות (החלטה מיום 19.11.2024, עמ' 9, ש' 10-11). האם לא השכילה לפעול באופן זה, והדבר גרם להתרחקות נוספת של הן ממנה.

92. ההתנתקות המוחלטת של האם מהאב ומשפחתו השפיעה גם על הקשר של האם עם הן. בסמוך לאחר הפרידה מהאב, החליטה האם להתנתק באבחה אחת גם מכל משפחתו המורחבת של האב, לרבות מבנותיו מנישואין ראשונים, ששהו בביתם של הצדדים באופן תדיר לפני הפרידה, למרות שגם לדבריה, הן לא פגעו בה. בתו של האב העידה בדמעות על הנתק הפתאומי מהאם, והתרשמתי מאותנטיות כאבה (עדות הבת ה.פ., עמ' 112, ש' 15-19). האם נשאלה בעדותה על חלקה בניתוק הקשר ועל ההתנתקות מהאב ומשפחתו, ומסרה את הדברים הבאים:

כב' השופטת: אם היינו יכולים ללחוץ על כפתור ולחזור ל-08/07/2024, היום שבו יצאת עם

ע' למקלט, היית משנה משהו?

ת: לא, אין לי הרבה מה לשנות.

כב' השופטת: בהתנהלות שלך לא היית משנה כלום?

ת: אני לא עירבתי את הילד בשום סכסוך וגם לא, וגם לא רציתי להכניס אותו לסכסוך הזה.

אני לא עשיתי משהו שהוא לא בסדר.

כב' השופטת: זה נכון שאת התנתקת מהבנות של א'?

ת: התנתקתי מכולם.

כב' השופטת: למה? מה הן עשו לך באופן אישי?

ת: באופן אישי? לא עשו לי כלום באופן אישי.

כב' השופטת: אז למה התנתקת מהן?

ת: כי זה חלק מבחינתי להתנתקות מא' זה התנתקות מכל מה שקשור אליו.

כב' השופטת: גברתי מבינה שהיא לא תוכל להתנתק מא' לעולם משום שיש לכם ילד

משותף?

ת: אני מנותקת ממנו.

כב' השופטת: מנותקת מהילד.

ת: מא',

כב' השופטת: אבל איך אפשר לנתק בינך לבין א' כשיש את ע' שהוא פרויקט החיים

המשותף שלכם?

ת: ע' ילד גדול, ע' ילד גדול ואני יכולה להתנהל מול ע' אני לא חייבת להתנהל עם א' בשביל

ע', ע' ילד גדול.

(עדות האם, עמ' 172, ש' 5-35. ההדגשות הוספו, ה.א.ג.)

יש בדברי האם כדי להדגים את הנוקשות באופייה, כפי שתיאר המומחה. מעבר לכך, האם כשלה להבין שיש בנייתוק המוחלט שהיא עשתה מהאב ומכל מי שקשור אליו, כדי להשפיע גם על הקשר שלה עם הבן, שאוהב וקשור לאב ולמשפחתו. הלך רוחה המתואר של האם סיכל, הלכה למעשה, את ניסיונות חידוש הקשר עם הבן, שכן לא ניתן (ואף לא רצוי) לייצר מציאות של פיצול והפרדה מוחלטת בין חיייו של הבן בבית האב לבין חיייו של הבן בבית האם. הדרך לחידוש הקשר עוברת גם בהליך טיפולי של השלמה עם נוכחות האב בחיי הבן, כאשר, למרבה הצער, האם לא הצליחה להבין זאת, באופן שהחריף והעמיק את סרבנות הקשר.

93. האם פגעה בפרטיות הבן לצורכי ההליך המשפטי. התברר, כי האם נהגה לצלם צילומי מסך של תכתובות הווטסאפ בין האב לבין הבן, וכן צילמה תכתובות בין האפוטרופא לדין לבין הבן, לצרכי הוכחות טענתיה לניכור הורי בהליך המשפטי. התנהגות נפסדת זו של האם חזרה על עצמה, כאשר האם צילמה את המפגשים עם הבן, וזאת תוך הפרה בוטה של החלטת בית המשפט מיום 7.4.2025 (ר' סעיף 10.75) (להחלטה), בה נאסר, בין היתר, לצלם את המפגשים. אינני מקבלת את טענת האם שהבן לא ידע שהוא מצולם. הבן ידע בהחלט אודות מעשים אלה של האם, והתנהגותה מדגימה פעם נוספת את יחסה של האם לבן כאל ילד קטן, אף על פי שמדובר בנער בפתחו של גיל ההתבגרות. התנהגות זו של האם עולה כדי פגיעה בזכותו של הבן לפרטיות - זכות חוקתית עצמאית הנגזרת מכבוד האדם (בג"ץ 927/05 פלוני נ' שרותי הרווחה עיריית בני ברק (פורסם במאגרים, 15.5.2006)). הגם שברי כי מדובר בזכות יחסית, הכפופה לחובת ההורים כאפוטרופסים טבעיים להגן על טובתם ושלומם של ילדיהם, על דרך הכלל, אין מקום לצלם ילדים לצורכי ההליכים המשפטיים, או "לרגל" אחר התכתובות בטלפון הנייד שלהם. הדברים נכונים ביתר שאת בשים לב לכך שבית המשפט אסר על האם באופן מפורש לנהוג באופן זה. התנהגות האם באופן המתואר וודאי שלא גרמה להתקרבות הבן לאם, אלא הביאה לתוצאה ההפוכה - פגיעה אנושה נוספת ביחסי האמון של הבן עם האם, שתרמה אף היא להעמקת סרבנות הקשר שלו עמה.

94. מעשיה ומחדליה של האם במהלך ההליך המשפטי החריפו את המצב. התנהגות האם, הן במעשים והן במחדלים, פגעה בניסיונות לחידוש הקשר. כך, בחודש נובמבר 2024 נקבע, בהסכמת הצדדים, מתווה מפורט לחידוש הקשר, שאמור היה לכלול, בין היתר, פגישה באווירה נינוחה בביתה של האם, בנוכחות ההורים והאפוטרופא לדין (ר' החלטה מיום 19.11.2024). ואולם, חלף פגישה נינוחה, בחרה האם לערוך את הפגישה בכניסה לבית, במזג אוויר קר, כשברקע ניידת משטרה, שנכחה במקום, לטענת האם, להגנה עליה מפני האב, בשל נוהל טיוב שבו היא רשומה. העובדה שהאם לא הבינה שפגישה באווירה כל כך מתוחה, לשון המעטה, לא תקרב את הבן אליה, אלא תגרום לתוצאה ההפוכה - מעידה על הנוקשות שבאופייה, ועל חוסר רגישות והבנה למצבו הרגשי הפגיע של הבן בסמוך לאחר מועד הפרידה של ההורים. לאחר

אותו מפגש, המשיכה האם לנהוג בעקשנות ובדוקנות, כאשר היא סירבה לקחת את הברך לאימוץ בנתניה, משום שהאב לא אמר מראש כי האימוץ אמור להתקיים במקום כל כך רחוק. האם גם סירבה לתת לברך את הסיסמאות לרשתות החברתיות בטענה כי אין לה את הסיסמאות, והמשיכה להביע בפניו את התנגדותה לתדירות האימונים. התנהגות זו של האם היא אחת הסיבות להמשך התרחקות הברך ממנה (וראה גם הביקורת שהובעה על התנהלות האם בהקשר זה במסגרת ההחלטה מיום 25.11.2024).

95. בהמשך לכך, האם החמיצה **הזדמנויות פז** לשהות עם הברך, שאפשר כי היה בהן כדי לסייע בחידוש הקשר עם הברך. כך, האם התנגדה לבקשת האב להתיר לברך להשתתף בתחרות בחו"ל, תוך שהיא דוחה את הצעת בית המשפט לטוס עם הברך לתחרות וללוות אותו שם (תגובת האם מיום 14.5.2025 לבקשה מס' 43). דוגמא נוספת היא בקשת **האב** לקביעת זמני שהות של האם עם הברך במהלך מבצע "עם כלביא" (בקשה מס' 49), כאשר האם, במקום לנצל את ההזדמנות ולתאם מפגשים עם הברך באופן ובמועדים שהוצעו ע"י האב, בחרה להאשים את האב במניפולציה, ולהתנגד לבקשה לקיים מפגשים בביתה (תגובה מיום 24.6.2025). ודוק, על אף החששות והטענות למניפולציות של האב, היה על האם להתגמש ולנסות לנצל את אותן הזדמנויות בכדי להתקרב לברך. העובדה שלא עשתה כן, מאמתת את מסקנת המומחה בדבר נוקשות האם - מאפיין שהיה בו כדי להוות גורם בסרבנות הקשר.

96. עוד יובא כי בשלב כלשהו של ההליך, החל הברך לשלוח הודעות ווטסאפ לאם, באופן שהעיד - לדעת המומחה ולדעת עו"ס לסדרי דין - על התקרבות מסוימת, גם אם זעירה, של הברך לאם. ברם, האם עמדה על כך שהאב הוא זה שעומד מאחורי התכתובות, תוך שהיא משיבה להודעות באופן קר ומנוכר, ובין השורות, מעבירה לברך מסרים שהיא לא מאמינה לו, ושהוא הפסיק להיות הברך שלה. כך למשל, כתבה האם לברך **"הלחץ שלך לפגוש אותי לא ברור לי. בכל הפגישות שהיו לנו סירבת לדבר איתי, סירבת להתקרב אליי... הגעתי במיוחד בשבילך, חבל שגררת אותי סתם בזמן מלחמה, נדבר... ההודעות שלך לא מתאימות להתנהגות שלך... אני לא מכירה אותך כזה. ההסבר היחיד להתקשרויות שלך אליי זה כדי להעביר מידע. העניינים האישיים שלי לא צריכים לעניין אותך בשלב זה. תוכיח שאתה באמת רוצה להתקרב אליי ורוצה לחזור להיות הברך שלי. כשתראה לי סימן אמיתי אני כבר ארגיש ואוכל לשתף אותך בהכל"** (תכתובות שצורפו וסומנו כ-נ/טו למוצגי האם, ההדגשות הוספו, ה.א.ג.).

97. ודוק, אף אם האם סברה שהאב הוא זה שכתב את ההודעות, בשים לב לשגיאות הכתיב המאפיינות את כתיבתו של האב, ואף אם יש ממש בטענה כי יש חוסר הלימה בין התכתובות לבין התנהגות הברך במפגשים - הרי שיש להניח שהברך קרא את התכתובות שהופיעו בטלפון הנייד שלו. בנסיבות אלה, יש להצר על החלטת האם להשיב לברך בצורה כל כך נוקשה ולא אמפתית. האם למעשה כתבה לברך שהיא לא מאמינה לו, שהוא מנוצל ומופעל ע"י אביו, והחמור מכל - **שהוא כבר לא בנה, וצריך להוכיח שהוא רוצה לשוב ולהתקרב אליה**. יצוין, כי האם נשאלה על הודעות אלה בחקירתה הנגדית, כאשר היא השיבה כי מדובר "בצורה חינוכית" להגיד לילד שלא כך מתנהגים לאמו (עדות האם, עמ' 160, ש' 29-30). התנהגות זו ממחישה את האמור בחוות דעת המומחה לעניין הנוקשות והיעדר החמלה אצל האם, מאפיינים שיש בהם כדי להעמיק את הנתק בינה לבין הברך.

98. לבסוף מצאתי כי עמדת האם כיום לגבי האפשרות לחידוש הקשר, רק אם הברך יוצא מחזקת האב - מתיישבת עם חוות דעת המומחה לעניין הנוקשות המאפיינות את האם, וחוסר הבנה לנזק הפוטנציאלי שיגרם לקטין לו תינתן הוראה על הוצאה חוץ ביתית בנקודת הזמן הנוכחית.

99. הנה כי כן, סרבנות הקשר בנסיבות העניין היא תוצאה של שילוב בין ניכור הורי מצד האב והעברת מסרים מסיתים נגד האם, לבין התנהגות נוקשה וחסרת אמפתיה מצד האם כלפי הברך, שגרמה להעמקת סרבנות הקשר והחרפת המצב. שני ההורים עירבו את הברך בקונפליקט ביניהם, שניהם לא מחוברים לצרכיו הרגשיים של הברך, ושניהם מונעים מהמקום האישי שלהם. למרות חומרת הדברים, לא נמצאה הצדקה לסטות ממסקנת המומחה לפיה לא ניתן לשלול את המסוגלות ההורית

## ב. מצבו הרגשי של הבן היום

100. ע', כבן 12 שנים וארבעה חודשים, כשמו כן הוא - ילד נבון, בוגר לגילו, עצמאי, אינטליגנטי, תלמיד מצטיין, תחרותי ודעתן. על כך הצביעו כל הגורמים שפגשו את הבן במהלך ההליך המשפטי, לרבות האפוסטרופא לדין, עו"ס לסדרי דין, עו"ס דגן, והמומחה; כך העידה מנהלת בית הספר בו הוא למד; כך העידו המאמנים שמלווים את הבן בעיסוק בספורט המקצועי, מר ש' ומר מ'; כך התרשמתי גם אני במסגרת השיחה שערכתי עם הבן. היטיב לתאר את הבן מאמנו באקדמיה, באומרו את הדברים הבאים: **"אגיד לך משהו על ע', הוא אמנם ילד מאוד מאוד קטן, או-קיי? ואני מדבר פה עם מקום נטו של מורה, מדריך. הוא מאוד אינטליגנט, מאוד אינטליגנט, הוא יודע להביע את הדעות שלו, בסוף הוא ילד שעשה אומנויות לחימה, באומנויות לחימה, בשונה מכדורגל, כשאתה עולה למזרון אתה לבד, אז אתה מפתח לעצמך חוסן ומפתח אצלך מנטליות מאוד מאוד חזקה. וכשהיו לו בעיות באימונים או בתחרות, אני הייתי איתו בחו"ל גם, הוא ידע לבוא ולהגיד לי את הבעיות, אז הוא ילד שידע להביע את הדעה שלו, אני מניח שכל דבר שהיה לו הוא היה בא אליי אם הוא היה צריך משהו"** (עדות מר ש', עמ' 88, ש' 24-31).

101. הדברים מדברים בעד עצמם, ומתיישבים עם האמור בחוות דעת המומחה ועם הרושם שהתקבל לאחר שמיעת הקטין בבית המשפט. ואולם, התחפוש של הבן בחג פורים אשתקד - תחפוש של אדם פצוע וחבול - משקפת את מצבו הרגשי נוכח המערבולת הסוערת לה נקלע, כפי שהצביעו הן המומחה והן עו"ס דגן. המומחה קבע, כי מצבו הרגשי של הבן מאופיין בבידוד רגשי ופיצול, שהם בעלי השלכות על יחסו של הבן לחיים ולאנשים בכלל, ולזוגיות בפרט, ושיהיו להם אפקט מצטבר בעל השלכות קשות, בהעדר התערבות טיפולית מתאימה.

102. האב קיבל את חוות דעת המומחה (סעיף 17 לסיכומיו). הוא מסר כי הוא הבין את ההבחנה של המומחה בקשר למסרים הבלתי מודעים שעלולים לעבור לבן, והחל בטיפול פרטני, על מנת לעבוד על החלקים שהוא נדרש לטפל בהם בהתאם לחוות דעת המומחה. התרשמתי מאותנטיות דבריו בעדותו, כאשר מסר שבמועד הפרידה הוא היה **"במצב מאוד לא פשוט, לא הבנתי מה קורה, הילד התקשר אליי, כל פעם היו מנתקים לו שיחות, הוא היה מפחד מאוד מאוד לדבר, עד שהוא הצליח ככה פחות או יותר לתקשר איתי ובאמת זעק זעקה גדולה, ולא היה לי, לא היה לי קו מחשבה נכון כמו היום"** (עדות האב, עמ' 24, ש' 16-19), ובהמשך העיד כי **"קודם כול אני לא מומחה, ואם מומחה קבע משהו שאני צריך לטפל במה שאני עושה, אז אני עושה. אני משלם מכיסי, מאיפה שהכי קשה לי כרגע, 350 שקלים כל פעם, ומטפל בעצמי יפה מאוד"** (עדות האב, עמ' 24, ש' 32-34). אני סבורה כי אף אם האב לא מודע לכל ההתנהגויות הבעייתיות שלו, ולא לוקח אחריות מלאה על חלקו במצבו הרגשי של הבן - עצם נכונותו לעבוד על החלקים הדורשים תיקון, היא השלב הראשון וההכרחי, אבן היסוד, לתיקון המצב.

103. האם, לא חלקה על האבחנה בדבר מצבו הרגשי של הבן (סעיף 39 לסיכומיה). יחד עם זאת, לעומת האב, האם לא לקחה כל אחריות על חלקה בסרבנות הקשר, אף על פי שכמתואר לעיל, גם לאם חלק, ואף חלק משמעותי, בסרבנות הקשר. כאשר נשאלה בעדותה אם הייתה משנה משהו בהתנהגותה לו הייתה יכולה לחזור אחורה למועד הפרידה, השיבה כי אין לה הרבה מה לשנות, ובהמשך אמרה כי **"אני לא עירבתי את הילד בשום סכסוך וגם לא, וגם לא רציתי להכניס אותו לסכסוך הזה. אני לא עשיתי משהו שהוא לא בסדר"** (עדות האם, עמ' 172, ש' 9-11). עמדתה של האם לגבי האפשרות לחידוש הקשר בעתיד, לשיטתה - רק באמצעות הוצאה חוץ ביתית של הבן מחזקת האב למסגרת חירום, שבה הוא "יתנקה" משטיפת המוח שחוהה בבית האב - היא בבחינת המשך ישיר לעמדתה הנוקשה ביחס לאירועי העבר שגרמו לסרבנות הקשר, ואי לקיחת אחריות מצידה למצבו הרגשי של הקטין.

104. דוק, הפתרון שהציע עו"ס דגן, אותו מבקשת האם לאמץ, לא היה קונקלוסיבי, והוצע כאחת האלטרנטיבות שיש

לשקול, **אחר** עריכת אבחון פסיכודיאגנוסטי לקטין ואבחון מסוגלות הורית להורים, ואחרי שתתכנס ועדת החלטה בעניינו של הקטין (ר' חוות הדעת של עו"ס דגן; עדות עו"ס פרחיה, עמ' 14, ש' 15-17). אבחונים כאמור נערכו בידי המומחה, שהגיע למסקנה כי פתרון של הוצאה חוץ ביתית לא רק שלא יטיב עם הקטין, אלא יביא לרגרסיה חמורה במצב ולטראומה שיהיה לו קשה להתאושש ממנה. מסקנה זו של המומחה לא נסתרה בידי מי מהצדדים, וממילא, כאמור, עו"ס לפי חוק הנוער מצאה כי לעת עתה אין מקום לנקוט הליך נזקקות בעניינו של הקטין. בנסיבות אלה, לא ברורה דבקוטה של האם בפתרון זה כפתרון היחיד האפשרי. עוד יובהר, כי עו"ס אלון דגן לא מונה כמומחה לצורך אבחון מסוגלות הורית, אבחון פסיכודיאגנוסטי או עריכת כל אבחון אחר למי מההורים ו/או לקטין, כי אם כגורם מקצועי לצורך עריכת תוכנית התערבות טיפולית לחידוש הקשר (ר' החלטת המינוי מיום 19.11.2024). במסגרת זו, קיים עו"ס דגן פגישות, שיחות והתכתבויות עם ההורים ומפגש אחד בלבד עם הבן, והתהליך שהוא עשה עם הצדדים הוגדר כהליך של **תיאום הורי** (ר' דיווח עו"ס לסדרי דין מיום 30.3.2025), השונה מהותית מההליך האבחוני שביצע המומחה. אמנם בכובעו המקצועי עו"ס דגן העלה השערות לגבי המסוגלות ההורית ומאפייני האישיות של כל אחד מההורים (ר' חוות הדעת החסויה), אך המליץ, לאחר שלא עלה בידו לסייע בחידוש הקשר, כי יערך אבחון בידי גורם מקצועי המוסמך לכך. **מהאמור עולה אפוא כי עו"ס דגן והמומחה היו שתי פונקציות שונות במהותן. בהינתן שעו"ס דגן לא התבקש לאבחן את המסוגלות ההורית או את הסיבות לסרבנות הקשר; ונוכח העובדה שהוא עצמו סבר כי יש לערוך אבחון מקצועי למסוגלות הורית - הרי שלעניין המסוגלות ההורית והגורמים לסרבנות הקשר, מצאתי ליתן משקל מכריע לחוות דעת המומחה.**

105. אשר לטענות האם נגד גורמי המקצוע בכלל, ונגד ועדת תכנון טיפול בפרט - לאחר ששבתי ועיינתי בתסקיר המשלים שהוגש, בו הובאו המלצות ועדת תכנון טיפול, ולאחר ששמעתי את חקירת העובדות הסוציאליות שנכחו בוועדה והיו שותפות לעריכת התסקיר - לא מצאתי כי עלה בידי האם לערער את מסקנות המומחה או את מסקנות התסקיר, המבקש לאמץ למעשה את מסקנות המומחה.

**ראשית**, חומרי הרקע לוועדה הוצגו בפני כל המשתתפים, והוקראו להורים מבעוד מועד, כפי שהם אישרו במהלך הדיון; **שנית**, מצאתי הגיון בהסבריה של העו"ס, לפיהם התסקיר האחרון לא אמור לתאר שוב את כל ההיסטוריה המשפחתית, אשר הובאה בתסקירים קודמים שנערכו ביחס למשפחה, כך שלא נפל טעם לפגם בהיעדר תיאור מלוא טענותיה של האם (או האב) בעניין האלימות (עדות עו"ס פרחיה, עמ' 5, ש' 5-12);

**שלישית**, העו"סיות העידו כי הדו"ח של עו"ס דגן הובא בפני אנשי הטיפול שנכחו בוועדה (לרבות עו"ס לפי חוק הנוער), כך שגם עמדתו והפתרון שהוא הציע לשקול, בדבר הוצאה חוץ ביתית, הונחו בפני חברי הוועדה טרם הדיון (עדות עו"ס פרחיה, עמ' 9, ש' 17-20);

**רביעית**, האם לא ביקשה לחקור את המומחה ו/או את עו"ס דגן, ונוכח כל אשר פורט לעיל, לא הוכיחה כי יש לאמץ את הצעתו של עו"ס דגן ולהעדיפה על פני עמדת המומחה וגורמי הרווחה - המאוחרות בזמן, ואשר נערכו על יסוד תשתית מקצועית רחבה יותר;

**חמישית, ועיקר - הצדדים לא השתתפו בטיפול משפחתי משמעותי לחידוש הקשר** - עו"ס דגן ערך הליך של תיאום הורי בלבד, כל אחד מההורים השתתף בטיפול פרטני, הקטין השתתף בטיפול רגשי בעמותת "עמך" שהופסק. מכאן, כי לא נערך עד כה טיפול משפחתי אינטנסיבי לחידוש הקשר, וודאי לא טיפול שנתן את המעטפת הטיפולית הנדרשת במצבים מורכבים כגון דא, תחת עינו הפקוחה והבקרה של בית המשפט.

106. בנסיבות אלה, נדמה כי אך מתבקש היה לאמץ את ההמלצות הטיפוליות שהציע המומחה, ולהורות על קיום טיפול משפחתי לחידוש הקשר תחת פיקוח בית המשפט, לצד המשך זמני השהות המצומצמים שנקבעו, והשתת סנקציות בגין הפרתם. בהמשך להמלצה זו, המליצו גורמי הרווחה לשלב את המשפחה בטיפול משפחתי במרכז חירום אקסטרני בעיר באר שבע, שהוא לעמדתם, המסגרת הטיפולית המתאימה ביותר בנסיבות העניין (עדות עו"ס פרחיה, עמ' 20, ש' 19-24).

### ג. קביעת דרכי הטיפול וזמני שהות

107. ברם, לעמדת שני ההורים, בעת הזו, לא ניתן לקבוע זמני שהות בין האם לבין הבן, ואין לחייב את הצדדים בהליך טיפולי משפחתי לחידוש הקשר: האב טען בסיכומיו, כי לאחר דיוני ההוכחות הפסיקה האם להגיע לפגוש את הבן באימונים, וכי נוכח הצהרותיה בעדותה, לפיהן היא לא תשתף פעולה עם הטיפול - אין מקום להורות על טיפול משפחתי לחידוש הקשר, כפי המלצת המומחים. יצוין, כי עמדה זו של האב מנוגדת לעמדה שמסר בתחילת שלב ההוכחות (ר' דברי ב"כ האב בדיון מיום 27.10.2025 עמ' 2 ש' 4-10) - בשעתו האב תמך באימוץ ההמלצות הטיפוליות שהוצעו בחוות דעת המומחה, תוך שביקש להפנות את המשפחה לטיפול במרכז בשדרות. עם זאת, האב טען בסיכומיו כי השינוי בעמדתו נובע מהתנהגות האם לאחר דיוני ההוכחות ומהצהרותיה במהלך הדיון, כאשר, לשיטתו של האב, בנסיבות אלה חיוב בטיפול לחידוש הקשר, אינו בטובתו של הבן. האם הוסיפה לדבוק באופן נחרץ בעמדתה כי אין מקום להורות על טיפול לחידוש הקשר כל עוד הבן נמצא בהחזקתו של האב, ושבה וחזרה על עמדתה, לפיה יש להורות על הוצאת הבן מחזקת האב, כתנאי מקדים לכל טיפול לחידוש הקשר. עמדת ההורים מנוגדת לעמדת האפוטרופא לד"ן - הגורם שמונה מטעם בית המשפט האמון על הצגת טובת הבן במנותק מהאינטרסים של הוריו - לפיה, יש מקום לחייב את הצדדים להשתתף בטיפול לחידוש הקשר בין האם לבין הבן, בהתאם להמלצות הגורמים המומחים, ובראי טובתו של הקטין.

108. לאחר ששקלתי את עמדות הצדדים והאפוטרופא לד"ן, אני סבורה כי, חרף המלצת המומחה והמלצת ועדת תכנון טיפול (שניתנה על יסוד חוות דעת המומחה), ונוכח דבקות האם בעמדתה, והצהרותיה כי היא לא תקיים את הוראות פסק הדין לו אורה על טיפול משפחתי - חיוב בטיפול משפחתי לחידוש הקשר לא יהיה בטובתו של הבן, ואין מקום לקבוע, לעת הזו, זמני שהות בין האם לבין הבן. להלן אבאר טעמי החלטתי.

109. בשלב ההוכחות, שבה האם וחזרה על עמדתה כי היא משוכנעת שכל עוד הבן נמצא בהחזקתו של האב, אין כל סיכוי להליך טיפולי לחידוש הקשר עמה, ואמרה כי היא מסרבת לכל תהליך שיכלול את מעורבות האב באומרה "כשהילד שלי יהיה ילד גדול, הוא יבין, הוא כבר ילד גדול, הוא יבין אני עם א' לא, לא מוכנה שיהיה לי שום קשר עם א'. בחיים לא. שום קשר לא יהיה לי עם א' בחיים" (עדות האם, עמ' 172, ש' 33-35). עוד הצהירה האם מפורשות, כי לו בית המשפט יורה על אימוץ ההמלצות הטיפוליות של המומחה - היא לא תקיים את הוראות פסק הדין, באומרה שאם בית המשפט יורה על טיפול, היא לא תשתף פעולה, כדלקמן:

ש: סליחה, השאלה שלי הייתה אם בית המשפט ייתן בפסק דינו החלטה לפיה הצדדים צריכים להשתתף בטיפול, המשפחה צריכה להשתתף בטיפול, האם את תשתתפי בטיפול כזה?

ת: אז אני אחזור ואגיד, כל עוד הילד עם האבא אז אני לא, לא רואה שום פתרון כי אני יודעת שהאבא משתמש בילד ככלי נגדי,

ש: אני, סליחה...

ת: תני לי לסיים, אני, הילד, האבא משתמש בילד ככלי נגדי. זה לא הילד שלי, אני לא מזהה את הילד הזה.

ש: תשתתפי בטיפול או לא תשתתפי?

כב' השופטת: תשתתפי או לא תשתתפי בטיפול ככל שבית המשפט יורה על טיפול משפחתי? האם תשתתפי או לא תשתתפי בטיפול גברתי?

ת: אם הילד עם האבא אז לא.

כב' השופטת: את לא תשתתפי בטיפול?

ת: לא, ופה אני עושה, אם כבר האבא העלה משפט שלמה והכל, אז אני עכשיו במשפט שלמה, ואני בשביל הנפש של הילד שלי ובשביל להציל אותו ובשביל שלא ימשיכו להשתמש בו, ולהתעלל בו, ולהכניס לו מסרים לראש ולהמשיך את כל מסכת עינויים הזאת אז אני לא מוכנה לשתף פעולה, בשביל הנפש של הילד שלי.

כב' השופטת: גם אם יש מאית האחוז שהטיפול יעזור איכשהו, ולו כדי לעזור לע' להתמודד עם המשבר שהוא חווה עדיין, לא סבורה שכדאי לתת סיכוי להליך טיפולי?

ת: אני לא רואה, אני לא רואה שום סיכוי קלוש כל עוד הוא עם האבא. אני יודעת מי זה אבא, האבא עכשיו מעביר לו מסרים, גם כשאני באה לאימונים הוא מעביר לו... הוא מאיים עליי לידו, מעביר לו מסרים מה להגיד, פעם אחרונה, הוא יודע שאני לא חיבקתי את הילד שנה ושאני כל כך מתגעגעת אליו, לפני שבוע הוא נתן לבת זוג שלו לבוא ולפגוש את הילד ולחבק אותו ולנשק אותו לידי, ולהכאיב לי עוד יותר, האבא רק רוצה רק להכאיב לי ולפגוע בי, ולהעניש אותי, ולהמשיך להתעלל בי ולהשתמש בילד כנגדי, אם זה לשים אותו בבית, להגיד לו לעשות לי דברים ולהמציא עליי שקרים ולשתול לי דברים בבית, האבא נטו השתמש בילד. אני רוצה לשחרר את הילד הזה שלא יתעללו בו יותר, שלא ישתמשו בו יותר, לשחרר אותו...

כב' השופטת: גם במחיר שלא תראי אותו שנה או שנתיים?

ת: גם במחיר שהוא יתעורר ויבין לבד את כל האמת.

כב' השופטת: גם במחיר שלא תראי אותו שנה או שנתיים עד שיתברר הליך נזקקות אם וככל שהרווחה תנקוט בהליך כזה.

ת: גם במחיר הזה אני מוכנה בשביל הנפש של הילד שלי. יהיה יותר גרוע מה שאבא יעשה איתו וישתמש איתו נגדי.

(עדות האם, עמ' 147-148, ש' 11-36. האם חזרה על הדברים פעם נוספת - ר' עמ' 169, ש' 3).

אם כן, האם העידה מפורשות שהיא לא תשתף פעולה עם הליך טיפולי ולא תקיים את הוראות פסק הדין, גם במחיר של נתק מוחלט בינה לבין הבה, וזאת עד אשר תנקוט הרווחה בהליך נזקקות.

110. לא למותר לציין, כי בשלב זה של הדיון התנגדו באי כוח האם לשאלות, כאשר ניכר שהם מנסים להשפיע על תשובותיה של האם, באופן שבית המשפט נאלץ להתרות בהם פעם אחר פעם על התנהלותם הדיונית (עמ' 147-145 לפרוטוקול הדיון מיום 27.10.2025). יש לומר כי התנהלות זו חורגת מהתנהלות לגיטימית, וניכר כי מדובר בניסיון לכוון את תוכן התשובות בזמן אמת, באופן הפוגע בעצמאות העדות ובתקינות ההליך.

111. יוער עוד, כי משפחתה של האם תומכת בעמדתה, שאין מקום להמשיך בניסיונות חידוש הקשר כל עוד הבה מתגורר בבית האב, וכי לאב האחריות הבלעדית והמלאה לנתק בקשר (עדות הבת י', עמ' 52, ש' 27-21; עדות הדוד, עמ' 63, ש' 36-39; עדות הסבתא (אמה של האם), עמ' 66, ש' 13-11). העובדה כי משפחתה של האם תומכת בעמדתה, כי אין מקום לכל הליך טיפולי כל עוד הבה מתגורר עם האב - מפחיתה עוד יותר את הסיכוי להצלחת הטיפול לחידוש הקשר.

112. ודוק. לאחר שהסתיים שלב ההוכחות בהליך, התברר כי האם הפסיקה לקיים את החלטת בית המשפט בעניין זמני השות, והפסיקה להגיע לאימונים של הקטין פעמיים בשבוע באופן קבוע - כפי שנקבע. האפטרופא לדין הגישה דיווח ובקשה בעניין (בקשה מס' 70 מיום 23.11.2025), לאחר שהבן פנה אליה, וציין בפניה שהאם לא הגיעה לאימון, כאשר צוין בבקשה כי האם לא השיבה לפניות האפטרופא לדין בעניין. בעדותה של האם במסגרת התיק הרכושי, ביום 18.12.2025, מסרה האם כי היא לא בקשר עם הבן, משום שהוא חסם אותה בנייד שלו פעם נוספת, וטענה כי היא הגיעה לאימונים "כמה פעמים" והבן לא הסכים לראות אותה (עדות האם בדיון שהתקיים ביום 18.12.2025 בתלה"מ 68079-09-24, עמ' 60, ש' 17). מכאן, שכיום יש נתק מוחלט בין האם לבין האם, לא מתקיים ביניהם כל קשר, האם לא מגיעה לאימונים, והאם אף מסרבת לכל הליך טיפולי לחידוש הקשר, כל עוד לא יינקט הליך נזקקות, כפי עמדתה.

113. מהאמור לעיל עולה אפוא, כי המסד העובדתי שעל בסיסו ניתנה המלצת המומחה והמלצת גורמי הרווחה, השתנה לחלוטין. במועד בו ניתנו ההמלצות, בחודשים יוני/יולי 2025, התקיים קשר, אף אם מינימאלי, בין האם לבין הבן - במסגרת האימונים, בתכתובות ווטסאפ מהנייד של הבן, במפגשים באירועים מיוחדים (דוגמת מסיבת הסיום של הבן), ובמפגשים ביחידת הסיוע. ואולם כיום, האם התייאשה מהמאמצים לחדש את הקשר, והחליטה להפסיק לנסות לקיים קשר עם הבן.

114. השאלה הנשאלת היא האם בנסיבות אלה יש מקום לחייב את המשפחה בטיפול לחידוש הקשר, בראי טובתו של הקטין, כפי עמדת האפטרופא לדין. לעמדתי - יש להשיב לשאלה זו בשלילה. אין צורך להכביר במילים על חשיבות הקשר בין הורה לילדו להתפתחותו התקינה של הקטין. הקשר בין הורה לילדו אינו רק צורך רגשי בסיסי וזכות, אלא אף חובה מוסרית ומשפטית כאחת (רע"א 3009/02 פלונית נ' פלוני, נו(4) 872 (2002)). החלטתה היזומה של האם להתנתק מהבן לחלוטין, היא החלטה קשה, שעלולה להיות בעלת השלכות הרסניות להתפתחותו התקינה של הבן - בעתיד הקרוב והרחוק. אף אם ניתן להבין את כאבה של האם, שעומדת מול הבן במפגשים והוא מתעלם ומתנגד לקיים עמה קשר, לא היה מקום "להרים ידיים", כפי שנהגה האם. בנסיבות העניין, היה מקום להליך טיפולי משמעותי מזה שהתקיים, שאפשר כי היה בו כדי לאפשר את התנאים לחידוש הקשר המיוחל. עם זאת, מקום בו האם מביעה סירוב מובהק לטיפול לחידוש הקשר, אינני סבורה כי כפיית טיפול בכלים העומדים לרשות בית המשפט, היא בטובת הקטין. ויודגש, כי אין המדובר במצב שבו ההורה המנכר מתנגד לטיפול, שאז יש טעם והיגיון בכפיית ההליך הטיפולי, תוך השתתפות סנקציות מתאימות. בענייננו, עסקינן במצב שבו דווקא ההורה מסורב הקשר מבקש שלא לקיים טיפול לחידוש הקשר.

115. קשר הורי לא יכול להתקיים בכפייה פורמאלית בלבד. קשר מיטיב מבוסס על רצון, מחויבות, ומעורבות רגשית. כפיית טיפול בנסיבות בהן האם מסרבת לטיפול, עלולה ליצור אינטראקציה מלאכותית קרה ואף עוינת, שעלולה להזיק לבן יותר מאשר להועיל לו. הדברים נכונים ביתר שאת בנסיבות מורכבות כבענייננו, כאשר סרבנות הקשר נמשכת זמן רב, והיא תוצאה של התנהגות שני ההורים, כפי שהוצג בהרחבה לעיל. משכך, דרוש מאמץ סיזיפי, מחויבות, התמדה, ושיתוף פעולה של הצדדים עם הטיפול, לצד השקעת משאבים כלכליים ומשאבי זמן לא מבוטלים. ברם, מקום בו האם מתנגדת לטיפול, ומציבה כתנאי מקדים לכל טיפול הוצאת הקטין מחזקת האב - אני סבורה כי חיוב המשפחה בטיפול נדון לכישלון. בנסיבות אלה, מפגשים טיפוליים שיעשו תחת איום סנקציות על האם, או מתוך תחושת כפייה, עלולים לגרום למפח נפש אצל הקטין, ולפגיעה בתחושת הערך והביטחון שלו. זאת ועוד, בהעדר שיתוף פעולה מצד האם עם הטיפול, לא ברור כיצד ניתן לצפות לשיתוף פעולה מצד הבן, שלאורך כל ההליך היה קשה ממילא לרתום אותו לשיתוף פעולה עם המתווים השונים שנקבעו לחידוש הקשר. יתרה מכך, טיפול רגשי מבוסס על שיתוף פעולה ורצון חופשי, ובהעדרם - יעילות הטיפול מוטלת בספק, כך שהליך הטיפולי יהיה ריק מתוכן. מטעמים אלה, על אף המלצות גורמי המקצוע, והגם שקיימת חובה עקרונית לקשר, ויש אמצעים משפטיים המאפשרים לכפות על הצדדים בכלל, ועל האם בפרט, שיתוף פעולה עם הליך טיפולי - מקום בו האם מביעה סירוב מוחלט לקיים טיפול כל עוד הבן נמצא בחזקת האב, לא מצאתי להורות על טיפול, חרף המלצות הגורמים המקצועיים.

116. אשר לקביעת זמני שהות עם האם, כפי שפורט לעיל, האם הפסיקה להגיע לאימונים וניתקה למעשה כל קשר שהיה לה עם הבן, כאשר כיום היא לא מבקשת לקבוע זמני שהות עם הבן כל עוד הוא בחזקת האב, ואילו האב טען כי בנסיבות אלה אין מקום לקבוע זמני שהות כלל, באופן שעלול לגרום לאכזבה אצל הבן. אשר על כן, ומכל הנימוקים שהובאו לעיל - בשלב זה לא יקבעו גם זמני שהות של הבן עם האם.

117. **ויודגש. בענייני קטינים דלתו של בית המשפט לעולם תיוותר פתוחה. ככל שהאם תבקש בעתיד לחדש את הקשר עם הבן ותהיה מוכנה לנקוט בצעדים הדרושים לכך - היא רשאית לעתור בגדרי הליך מתאים, והדברים יבחנו בראי טובת הבן בהתאם לנסיבות שיהיו באותו מועד.**

118. אשר לעתירת האב לאשר שילוב הבן בטיפול רגשי עם המטפלת של האב, סבורתני כי לא יכולה להיות מחלוקת שיש לשלב את הבן בטיפול רגשי, בכדי לעבוד על החלקים הרגשיים בקשר שלו עם שני ההורים, כפי המלצת המומחה, ובכדי לסייע לו להתמודד עם ניתוק הקשר מהאם. אשר לעתירתו הספציפית של האב, לשלב את הבן בטיפול רגשי עם המטפלת שלו- מצאתי ליתן סמכויות לעו"ס לסדרי דין לקבוע את סוג הטיפול וזהות הגורם המטפל, בראי מכלול הנסיבות, ולאחר שתביא בחשבון את מכלול השיקולים הצריכים לעניין ולרבות נוכח ניתוח העובדות והממצאים שנקבעו בפסק דין זה. ביחס לעתירת האב בעניין סמכויות חתימה בלעדיות, לרבות לצורך אישור יציאת הבן לחו"ל - כמפורט לעיל, אין להידרש לעניין זה במסגרת התביעה דנן.

119. אשר להוצאות המשפט. בתקנות סדר הדין האזרחי, תשע"ט - 2018 נקבע כי ברירת המחדל היא פסיקת הוצאות, ובמקרים חריגים, בהם מוצא בית המשפט שקיים טעם מיוחד שלא לחייב בהוצאות - הוא רשאי להימנע מכך (תקנה 152 לתקסד"א; ע"א 7627/20 אייזר החברה לניהול בע"מ נ' תפן מדיקל בע"מ (פורסם במאגרים, 24.2.2022); רע"א 1689/24 דמיטרי ינקילוב נ' מרינה נחשונב שמחייב (פורסם במאגרים, 21.3.2024)). במקרה דנן, לאב חלק בסרבות הקשר של הבן כלפי האם, כפי שהובא בהרחבה לעיל. בשעה שהאב תרם, בין במחדל ובין במעשה, לניתוק הקשר ולתוצאת פסק הדין, שבגדרו לא ניתן לקבוע זמני שהות עם האם, ונוכח התנהלותו לאורך ההליך - לא מצאתי לחייב את האם בהוצאות לזכותו של האב.

120. לצד זאת, מצאתי לחייב את האם בהוצאות לטובת אוצר המדינה. האם דבקה בעמדתה כי יש להורות על הוצאת הבן מחזקת האב במסגרת הליכי נזקקות, וזאת משלב מוקדם יחסית של ההליכים המשפטיים, ואף לאחר שבית המשפט הבהיר לה, לא אחת, כי לא ניתן להידרש לסעד שכזה במסגרת תביעה לקביעת אחריות הורית וזמני שהות. האם אף הגדילה לעשות כשהצהירה בעדותה כי היא לא תקיים את פסק הדין, אם וככל שבית המשפט יורה על שילוב המשפחה בטיפול. בהמשך, האם נהגה בהתאם להצהרותיה, כאשר חדלה לקיים אחר הוראות ההחלטה הזמנית בעניין קיום המפגשים באימונים. שלטון החוק הוא אינטרס יסוד בחברה דמוקרטית, ובכדי לממשו ולהבטיח וודאות ותקינות פעולת המערכת המשפטית - ברי כי יש לקיים פסקי דין. על בעל דין שגורם בהתנהלותו להימשכות ההליך, מכביר תשומות שיפוט וגורמי טיפול, לרבות הצורך להיזקק לתסקירים חוזרים ותכופים של עו"ס לסדרי דין ומעורבות אינטנסיבית והדוקה של אפוטרופוס לדין, תוך שהוא מגדיל לעשות ומצהיר שלא יפעל בהתאם להוראות פסק הדין שיינתן - להיות מחויב בהוצאות לאוצר המדינה נוכח התנהלות פסולה זו. אשר על כן, אני מורה על חיוב האם בהוצאות בסך 5,000 ₪ לטובת הסיוע המשפטי, שמטעמו מונתה האפוטרופא לדין; וכן בחיובה בהוצאות בסך 10,000 ₪ לטובת אוצר המדינה.

## **סוף דבר**

121. **נוכח כל אשר פורט לעיל, נקבע בזאת כדלקמן:**

**א. הבן יהיה בחזקת האב ובמשמורתו הפיזית.**

ב. בשלב זה לא מצאתי לקבוע זמני שהות בין הבן לבין האם.

ג. הבן ישולב בטיפול רגשי פרטני ו/או יחד עם האב.

ד. סוג הטיפול הרגשי לקטין וזהות המטפל יקבעו בידי עו"ס לסדרי דין. לצורך מימוש סמכותה, ניתנות בזאת סמכויות לעו"ס לסדרי דין בהתאם לסעיפים 19 ו-68 לחוק הכשרות המשפטית, וזאת למשך 12 חודשים.

ה. האם תישא בהוצאות לטובת הסיוע המשפטי בסך של 5,000 ₪, ולטובת אוצר המדינה בסך של 10,000 ₪.

בכך מסתיים בירור ההליך.

**המזכירות** תמציא ההחלטה לב"כ הצדדים, לאפוטרופא לדין, ולעו"ס לסדרי דין ועו"ס לפי חוק הנוער במועצה אזורית \*\*\*, ותסגור את התיק.

מתירה את פסק הדין לפרסום במאגרים המשפטיים בכפוף להשמטת פרטים מזהים.

ניתן היום, ט"ו אדר תשפ"ו, 04 מרץ 2026, בהעדר הצדדים.